

Załącznik do
Uchwały Nr XXXVIII/207/2006
Rady Powiatu Grodziskiego
z dnia 31 stycznia 2006 roku

STAROSTWO POWIATOWE
W GRODZISKU WIELKOPOLSKIM

**PLAN
ROZWOJU
LOKALNEGO
POWIATU GRODZISKIEGO**

Grodzisk Wielkopolski, styczeń 2006 rok

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	3
II.	Diagnoza stanu Powiatu Grodziskiego	
1.	Ogólna charakterystyka geograficzno - ludnościowa	4
2.	Sytuacja demograficzna	5
3.	Kultura, dziedzictwo kulturowe i sport	7
4.	Rolnictwo	9
5.	Ochrona środowiska	11
6.	Gospodarka odpadami	13
7.	Infrastruktura społeczna:	
A)	Rynek pracy	15
B)	Struktura bezrobocia	16
C)	Pomoc społeczna	20
D)	Ochrona zdrowia	23
E)	Oświata	28
F)	Bezpieczeństwo publiczne	31
8.	Infrastruktura techniczna:	
A)	Mieszkalnictwo	34
B)	Wodociągi, kanalizacja, ścieki	36
C)	Sieć gazowa	37
D)	Sieć energetyczna	39
E)	Komunikacja, drogi	39
III.	Zadania polegające na poprawie sytuacji Powiatu Grodziskiego	42
IV.	Zadania i założenia wynikające z WPI - F.....	46
V.	Powiązania projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie powiatu	49
VI.	System wdrażania	50
VII.	Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej	51
VIII.	Wieloletni Plan Inwestycyjno - Finansowy	52

I. WSTĘP

Plan Rozwoju Lokalnego został opracowany w celu efektywnego korzystania z funduszy strukturalnych. Fundusze te programowane są w oparciu o Narodowy Plan Rozwoju, którego działania podzielone są na sektorowe programy operacyjne. Podstawowym programem skierowanym do regionów jest Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Korzystanie z funduszy odbywa się zgodnie z zapisami tegoż Programu, jak i Uzupełnieniem Programu. Priorytet III – Rozwój lokalny; jest skierowany głównie do samorządów, które zamierzają realizować projekty określone w Planie Rozwoju Lokalnego. Stąd konieczność stworzenia takiego dokumentu, w którym określone są główne kierunki rozwoju Powiatu Grodzisk Wielkopolski, wraz z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym i Wieloletnim Planem Finansowym na lata 2006 – 2013.

Plan Rozwoju Lokalnego jest opracowany na bazie istniejącej – uaktualnionej Strategii Powiatu, ze wskazaniem konkretnych zamierzeń inwestycyjnych, przy wskazaniu środków finansowych na ich pokrycie. Ubiegając się o środki strukturalne Unii Europejskiej należy najpierw wykazać zdolność sfinansowania (lub skredytowania) zadania inwestycyjnego ze środków własnych, napisać projekt o dofinansowanie zadania, a dopiero potem – po zakończeniu inwestycji, jeśli projekt zostanie oceniony pozytywnie, istnieje możliwość otrzymania zwrotu poniesionych nakładów, w wysokości przewidzianej dla danego programu.

Opracowanie i wdrożenie Planu Rozwoju Lokalnego pozwoli na realizację zadań inwestycyjnych według określonej hierarchii (kolejności) potrzeb i możliwości ich finansowania z budżetu Powiatu. Wyznacza też strategiczne kierunki rozwoju Powiatu na lata 2006 – 2013.

II. DIAGNOZA STANU POWIATU GRODZISKIEGO

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GEOGRAFICZNO - LUDNOŚCIOWA

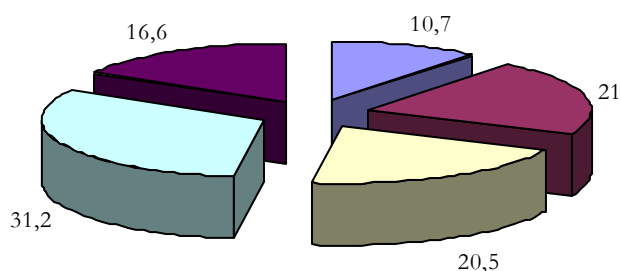
Powiat Grodziski jest położony w południowo - zachodniej części Województwa Wielkopolskiego, a graniczy z powiatami: kościańskim, nowotomyskim, poznańskim i wolsztyńskim. Powiat zajmuje powierzchnię 643.72 km². Pod względem powierzchni powiat w nowych granicach plasuje się na 26 miejscu spośród powiatów wielkopolskich, natomiast pod względem liczby mieszkańców na 33 miejscu. Ludność powiatu wynosi 49.227 /31.12.2004 r./

Powiat Grodziski w obecnym kształcie powstał w wyniku reformy administracyjnej z 1998 roku. W jego skład weszło pięć jednostek stopnia podstawowego, gminy: Granowo, Grodzisk Wielkopolski, Kamieniec, Rakoniewice i Wielichowo.

L. P.	NAZWA GMINY	POWIERZCHNIA /KM ² /	% OGÓLNEJ POWIERZCHNI
1.	Granowo	69	10,7
2.	Grodzisk Wielkopolski	135	21,0
3.	Kamieniec	132	20,5
4.	Rakoniewice	201	31,2
5.	Wielichowo	107	16,6
Powiat Grodziski		644	100%

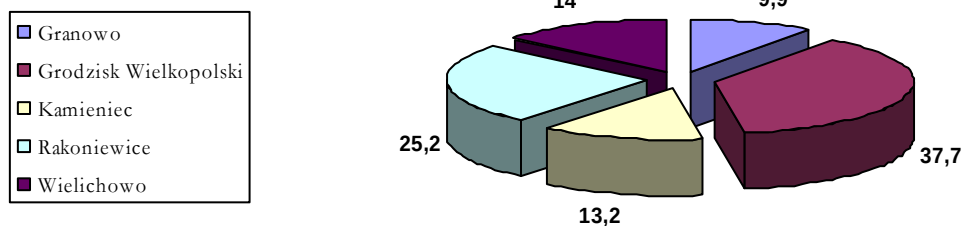
Opracowano na podstawie: Województwo Wielkopolskie. Podregiony, powiaty, gminy 2004 – WUS – Poznań 2004

■	Granowo
■	Grodzisk Wielkopolski
■	Kamieniec
■	Rakoniewice
■	Wielichowo

L. P.	NAZWA GMINY	LUDNOŚĆ	% OGÓLNEJ LUDNOŚCI
1.	Granowo	4 897	9,9
2.	Grodzisk Wielkopolski	18 560	37,7
3.	Kamieniec	6 482	13,2
4.	Rakoniewice	12 404	25,2
5.	Wielichowo	6 884	14,0
Powiat Grodziski		49 227	100%

Opracowano na podstawie: www.stat.gov.pl - Bank Danych Regionalnych

2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Sytuację demograficzną Powiatu Grodziskiego na tle Województwa Wielkopolskiego prezentuje tabela poniżej (stan na 31 grudnia 2004 roku).

L.p.	Wyszczególnienie	Powiat Grodziski		Województwo Wielkopolskie	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
		w liczbach bezwzględnych	na 1000 ludności	w liczbach bezwzględnych	na 1000 ludności
1.	Przyrost naturalny	149	3,02	2 951	0,88
2.	Saldo migracji na pobyt stały /31.12.2003/		- 1,54		0,63
3.	Liczba kobiet na 100 mężczyzn	101		106,1	
4.	Udział ludności w:	49 227	100 %	3 365 283	100 %
	- wieku przedprodukcyjnym	12 730	25,9	746 592	22,2
	- wieku produkcyjnym	30 584	62,1	2 157 159	62,1
	- wieku poprodukcyjnym	5 913	12,0	461 532	13,7
5.	Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	61,0		56,0	

Opracowano na podstawie: www.stat.gov.pl - Bank Danych Regionalnych

Przebieg procesów demograficznych w Powiecie Grodziskim na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia jest odbiciem sytuacji demograficznej w kraju.

W 1999 roku notowano ujemne saldo migracji, co było bardzo niepokojącym zjawiskiem. Potwierdzało ono fakt, że z roku na rok więcej osób opuszcza powiat, niż przyjeżdża na pobyt stały. W 2002 roku powiat zanotował dodatnie saldo migracji, które w roku 2003 zmalało do - 1,54. Powiat ma także wyższy wskaźnik osób w wieku nieprodukcyjnym, na rok 2003 wynosił on 63,8, podczas gdy dla województwa kształtował się na poziomie 57,6. W roku 2004 wskaźniki te zmalały do wartości: dla powiatu - 61, a dla województwa 56.

Spółeczeństwo Powiatu Grodziskiego osiągnęło już wskaźnik 12% populacji w wieku poprodukcyjnym, co oznacza, że zalicza ono się do społeczeństw, które osiągnęły starość demograficzną. W roku 2004 odnotowano wzrost wskaźnika urodzeń. Przyrost naturalny wzrósł z 2,05 w roku 2003 do 3,02 w roku następnym.

Prognozy demograficzne dla powiatu w latach 2015 - 2030 przedstawia poniższa tabela.

Rok	Liczba ludności	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
Rok 2015	50 469	22,0 %	63,0%	15,0%
Rok 2030	51 314	20,2%	58,2 %	21,6 %

Opracowano na podstawie: Ważniejsze dane o Powiatach i Gminach Województwa Wielkopolskiego – WUS – Poznań 2003

Do roku 2015 wzrastać będzie liczba ludności w wieku produkcyjnym. Oznacza to konieczność zwiększania liczby miejsc pracy, co przy wysokiej obecnie stopie bezrobocia, procencie bezrobocia ukrytego na wsi (szacowanego w granicach 30% - 50% rejestrowanego bezrobocia) będzie zadaniem niezwykle trudnym.

Wzrost wskaźnika przyrostu naturalnego, znajduje swoje odzwierciedlenie w dodatkich wskaźnikach w poszczególnych gminach. Najniższy występuje w gminie Granowo i Kamieniec 18 osób, a najwyższy w gminie Rakoniewice 43. Przestrzenny obraz tego zjawiska prezentuje tabela poniżej.

Wskaźniki przyrostu naturalnego w skali powiatu, w podziale na gminy na dzień 31.12.2004 r.

L.p.	Nazwa jednostki	Przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych	
		2003	2004
1.	gmina Granowo	13	18
2.	gmina Grodzisk Wielkopolski	33	33
3.	gmina Kamieniec	3	18
4.	gmina Rakoniewice	21	43
5.	gmina Wielichowo	31	37
Powiat Grodziski		101	149
Województwo Wielkopolskie		2 704	2 951

Opracowano na podstawie: www.stat.gov.pl - Bank Danych Regionalnych

Struktura wieku ludności powiatu, w porównaniu z danymi dla całego województwa, została zaprezentowana w poniższej tabeli.

Struktura wieku ludności Powiatu Grodziskiego.

Nazwa jednostki	Wiek										
	0 - 2	3 - 6	7 - 14	15 - 17	18 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 64	65 i więcej
Powiat Grodziski	1 692	2 355	6 115	2 568	1 901	8 394	6 484	7 246	5 946	1 318	5 208

Województwo Wielkopolskie	99 728	141 184	349 351	156 329	115 217	584 264	451 150	489 970	463 385	117 026	397 679
--------------------------------------	--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Opracowano na podstawie: www.stat.gov.pl - Bank Danych Regionalnych

Ludność w wieku 65 lat i powyżej wynosi dla Powiatu Grodziskiego - 5 208, a dla Województwa Wielkopolskiego - 397 679. Największa liczba ludności w powiecie występuje w przedziałach 20 - 29 i 40 - 49 lat.

3. KULTURA, DZIEDZICTWO KULTUROWE I SPORT

Na terenie Powiatu Grodziskiego pielęgnuje się tradycję, zwłaszcza tą związaną z agrarnym charakterem powiatu. Wyrazem tego są doroczne dożynki powiatowe, które po zakończeniu zbiorów organizowane są wspólnie z gminami. Poza tradycyjnym obrzędkiem dożynkowym, imprezy te zawsze obfitują w szereg koncertów, zarówno o charakterze folklorystycznym, jak i popularnym.

Na terenie powiatu działa aż dziesięć zespołów śpiewaczych, folklorystycznych, czy chórów. To właśnie z myślą o nich, od kilku lat organizowane są wspólnie z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Kultury, Powiatowe Przeglądy Zespołów Śpiewaczych. Zespoły śpiewacze uświetniają swymi występami zarówno imprezy lokalne, jak i prezentują się szerokiej publiczności podczas dużych imprez targowych.

Znana już jest w Polsce i poza jej granicami Grodziska Orkiestra Dęta, a coraz większe sukcesy zaczyna odnotowywać Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Rostarzewa.

Do imprez o charakterze kulturalno – rozrywkowym należą cyklicznie organizowane Dni Grodziska, czy branżowe Święto Pieczarki w Wielichowie.

Od pięciu lat Starostwo Powiatowe w Grodzisku Wielkopolskim organizuje Międzynarodowe Plenery Malarsko – Rzeźbiarskie, do udziału w których zaprasza artystów z kraju i zagranicy. Malarze i rzeźbiarze uwieczniają w swoich pracach piękno Powiatu Grodziskiego.

Interesujące dzieła tworzy także Pracownia Gobelinu Artystycznego w Granowie.

Na terenie Powiatu Grodziskiego funkcjonują trzy placówki muzealne – grodziskie Muzeum Ziemi Grodziskiej, Muzeum Pożarnictwa w Rakoniewicach oraz Izba Pamięci Śniat.

Ostatnia z placówek ma charakter lokalny, dotyczy głównie historii wsi i jej mieszkańców. Historia Muzeum Ziemi Grodziskiej sięga 1937 roku, niestety zniszczyła je okupacja, odrodziło

się ono pod koniec lat sześćdziesiątych i mieści się obecnie w pałacu w parku miejskim. Ma w swoich zbiorach eksponaty dotyczące historii produkcji piwa grodziskiego, pamiątki dotyczące historii miasta. Muzeum wspólnie z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Grodziskiej i przy wsparciu finansowym Starostwa Powiatowego wydaje serię „Grodziskie Zeszyty Historyczne”, w których przybliża się mieszkańcom wydarzenia, historię, miejsca z przeszłości.

Najciekawszą placówką na terenie Powiatu Grodziskiego jest Wielkopolskie Muzeum Pożarnictwa, będące filią placówki w Mysłowicach. Jest to jedyne takie muzeum w Wielkopolsce i jedno z najstarszych w kraju, bo istniejące już ponad 30 lat. Część ekspozycyjna jest prezentowana w pięknej, zabytkowej szachulcowej budowli, dawnym kościele ewangelickim. Łączna liczba eksponatów, związanych z pożarnictwem sięga 3 700.

Nie należy zapominać o szczególnej roli kulturotwórczej i integracyjnej dwóch organizacji, skupiających osoby niepełnosprawne: Stowarzyszenia „Serce” w Rakoniewicach oraz grodziskiego koła Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.

Do najcenniejszych obiektów zabytkowych na terenie powiatu należy najstarszy na terenie powiatu kościół p. w. św. Jadwigi w Wilkowie Polskim (gmina Wielichowo). Budowla w obecnym kształcie została wzniesiona w 1540 roku. Obok niego wznosi się gotycka dzwonnica, a kościół wraz z położonym wokół niego cmentarzem jest ogrodzony siedemnastowiecznym murem. Także kościół farny św. Jadwigi w Grodzisku Wielkopolskim należy do cennych obiektów sakralnych.

Są obiekty, które układają się w swoiste szlaki turystyczne – należą do nich kościółki drewniane oraz pałace i dworki. Na terenie powiatu jest dziesięć, pochodzących głównie z XVIII wieku kościółków, które szczególnie pięknie prezentują się latem, wśród zieleni. Znajdują się w Granowie, Grodzisku Wlkp., Jabłonie, Łękach Wielkich, Parzęczewie, Prochach, Ruchocicach, Wielichowie oraz Zięlcinie.

Podobny szlak tworzą pałace i dworki, pochodzące z XVIII i XIX wieku. Budowle te, inspirowane różnymi stylami architektonicznymi, często eklektyczne, a przez co o ciekawych formach, można zobaczyć w miejscowościach: Cykowo, Gnin, Granowo, Granówko, Karczewo, Kotowo, Lasówki, Parzęczewo, Ptaszkowo, Prochy, Rakoniewice, Ujazd, Wilkowo Polskie, Wioska. Z całą pewnością najbardziej niezwykle ciekawostkami, znajdującymi się na terenie powiatu są kurhany, czyli grobowce kultury unietyckiej, które powstały około 1700 – 1450 r. p. n. e. Kurhany, zwane też wielkopolskimi piramidami znajdują się w pobliżu miejscowości Łęki Małe. W okolicach Konojadu, Wolkowa, Łęk Małych i Łęk Wielkich znajdują się także grodziska wczesnohistoryczne, z których część poddano badaniom archeologicznym, odnajdując skorupy, monety srebrne, kości zwierząt.

W połowie 2001 roku rozpoczęto budowę Grodziskiej Hali Sportowej. Obecnie placówka ta jest współorganizatorem wielu imprez o charakterze sportowym, ale też rozrywkowym. Odbývają się tu między innymi turnieje: piłki koszykowej, piłki nożnej, piłki siatkowej dla amatorów z różnych grup wiekowych, rekreacyjny gmin, mikołajkowy przedszkolaków oraz zawody sportowe dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

W 1922 roku powstał w Grodzisku Wielkopolskim Klub Sportowy Dyskobolia. Do 1993 roku drużyna grała w rozgrywkach na poziomie regionalnym. Od momentu przejęcia klubu przez firmę Inter Groclin Auto S. A. drużyna awansowała do ekstraklasy osiągając znaczne sukcesy zdobywając tytuł wicemistrza Polski w sezonie 2001/2002, powtórzony w sezonie 2004/2005. Wielkim sukcesem zespołu był debiut w Pucharze UEFA.

Od niedawna działa Grodzkie Stowarzyszenie Sportowe, skupiające dzieci, zainteresowane sportem, a przede wszystkim piłką nożną. Mimo stosunkowo krótkiego okresu działania, GSS zanotowało już pierwszy sukces – w Ogólnopolskim Halowym Turnieju Piłki Nożnej Dziewcząt miejsce trzecie zajęły młodziczki z GSS "KOMTECH I".

Na terenie powiatu znajdują się dwa zbiorniki wodne: Jezioro Kuźnickie i Strykowskie, ale przy żadnym z tych jezior teren wypoczynkowy nie jest wystarczająco zagospodarowany.

4. ROLNICTWO

Powiat Grodziski należy do powiatów, w którym dominuje rolnictwo. Świadczy o tym struktura zamieszkania ludności, użytkowanie gruntów, co przedstawiają poniższe tabelaryczne zestawienia: (stan na rok 2003)

	Ludność ogółem	Ludność na wsi	Powierzchnia ogółem w ha	Użytki rolne w ha
Powiat Grodziski	49 227	30 600	64 372	42 832

L.p.	Wyszczególnienie	Powiat Grodziski		Województwo Wielkopolskie	
		w ha	w % pow. ogólnej	w ha	w % pow. ogólnej
1	2	3	4	5	6
1	Powierzchnia ogólna	64 372	100,0	2 982 559	100,0
2	Użytki rolne razem	42 832	66,5	1 879 604	63,0
3	Grunty orne	34 777	54,0	1 566 172	52,5
4	Sady	147	0,2	18 990	0,6
5	Łąki	7 379	11,5	219 968	7,4
6	Pastwiska	529	0,8	74 474	2,5
7	Lasy	15 557	24,2	769 888	25,8
8	Pozostałe grunty	5 983	9,3	333 067	11,2

Opracowano na podstawie: www.stat.gov.pl - Bank Danych Regionalnych

Grunty orne zajmują 66,5% powierzchni Powiatu Grodziskiego, sady 0,2%, łąki i pastwiska 12,3%, lasy 24,2%, zaś pozostałe grunty 9,3%.

W Powiecie Grodziskim jest najwięcej gospodarstw indywidualnych o powierzchni do 2 ha i mieszczących się w granicach 10 - 15 ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa to 9,1 ha. Gospodarstwa wielkoobszarowe zajmują 13,9%.

Warunki przyrodniczo – klimatyczne sprzyjają produkcji rolnej. Dominują gleby średnio dobre i średniej jakości. Wskaźnik waloryzacji przestrzeni produkcyjnej jest dość wysoki – wynosi 66,1 i jest wyższy od wartości wskaźnika dla województwa (63,4). Wskaźnik waloryzacji (punktowa ocena poszczególnych elementów środowiska – gleba, rzeźba terenu, warunki wodne – stanowi podstawę określenia jakości obszaru rolniczego). Udział poszczególnych klas bonitacyjnych w zasobie gleb powiatu nie odbiega od średniej dla Wielkopolski oraz sąsiednich powiatów.

Bonitacja jakości gleb.

Wyszczególnienie	Klasy bonitacyjne gruntów orných wyrażone w %								
	I	II	III a	III b	IV a	IV b	V	VI	VIRZ
Województwo Wielkopolskie	0	0	2	8	27	23	26	12	2
Powiat Grodziski	0	0	8	14	31	12	20	14	1

Opracowano na podstawie: Ważniejsze dane o Powiatach i Gminach Województwa Wielkopolskiego – WUS – Poznań 2003

Gleby w Powiecie Grodziskim są glebami kwaśnymi, lekko kwaśnymi i obojętnymi. Stąd też 50% gleb w powiecie wymaga wapnowania.

Odczyn gleb.

Wyszczególnienie	Odczyn gleby (areał wyrażony w %)				
	bardzo kwaśne	kwaśne	lekko kwaśne	obojętne	zasadowe
Województwo Wielkopolskie	16	30	30	18	6
Powiat Grodziski	8	27	30	25	10

Opracowano na podstawie: Ważniejsze dane o Powiatach i Gminach Województwa Wielkopolskiego – WUS – Poznań 2003

Na tych średnio żyznych glebach zasiewane są głównie żyto, jęczmień i pszenica. Strukturę zasiewów przedstawia poniższe zestawienie.

Powierzchnia zasiewów.

Wyszczególnienie	pszenica	żyto	jęczmień	owies	rzepak i rzepik	ziemniaki	buraki cukrowe
Województwo Wielkopolskie	227 330	246 021	162 943	48 974	64 816	71 545	54 022

Powiat Grodziski	35 561	4 472	4 370	936	1 554	859	2 116
-------------------------	--------	-------	-------	-----	-------	-----	-------

Opracowano na podstawie: Ważniejsze dane o Powiatach i Gminach Województwa Wielkopolskiego – WUS – Poznań 2003

Tradycyjnie od wielu lat na terenach wiejskich Powiatu Grodziskiego rozwija się uprawa pieczarek i szparagów (Rakoniewice i Wielichowo), uprawa owoców – truskawki i brzoskwinie.

Istnieją możliwości znacznego zwiększenia produkcji rolnej, prowadzenia gospodarstw specjalistycznych, nietypowych upraw i ferm hodowlanych. Występują np. sprzyjające warunki do upraw chmielu, wikliny, ziemniaków przemysłowych oraz sadzeniaków.

W hodowli oprócz trzody i bydła można rozwijać chów drobiu, zwierząt futerkowych. W przeszłości była tu prowadzona hodowla bażantów i przepiórek. Zważywszy na fakt, iż gleby w powiecie są glebami średnio urodzajnymi – plony z 1 ha są wysokie, co świadczy o wysokiej kulturze rolnej.

Plony wybranych roślin uprawnych z 1 ha w d t.

Wyszczególnienie	zboża z mieszan- kami	pszenica	żyto	jęczmień	owies	pszenżyto	rzepak i rzepik	ziemniaki	buraki cukrowe
Polska	27,8	30,9	23,0	29,6	25,8	28,9	18,4	158	372
Województwo Wielkopolskie	31,8	36,6	24,5	36,8	30,6	34,3	20,4	184	401
Powiat Grodziski	33,1	38,0	27,8	36,9	34,0	33,9	21,6	205	411

Opracowano na podstawie: Ważniejsze dane o Powiatach i Gminach Województwa Wielkopolskiego – WUS – Poznań 2003

5. OCHRONA ŚRODOWISKA *

Powiat jest dość bogaty w zalesienia, co prawda nierównomiernie, bowiem lasy występują wyspowo, a największe powierzchnie zajmują jedynie w zachodniej części powiatu. Lasy i grunty leśne Powiatu Grodziskiego zajmują ok. 24,2% powierzchni (wskaźnik lesistości dla kraju 29,1%, dla województwa 25,8%). Lesistość poszczególnych gmin wynosi: Granowo – 1,8%, Kamieniec – 9,8%, Wielichowo – 14,6%, Grodzisk Wielkopolski – 31,8% i Rakoniewice – 40,0%. Największą powierzchnię zajmują grunty rolne - ok. 54%.

Powierzchnia lasów w Powiecie Grodziskim wynosi 15 557 ha. W gminie Granowo prawie ich brak, natomiast lesistość gminy Rakoniewice wynosi prawie 50%. W rejonie Woźnik występują wartościowe przyrodniczo lasy liściaste typu grądu, olesu i łęgu. Większość lasów

występujących na terenie powiatu stanowią bory sosnowe z domieszką gatunków liściastych takich jak dąb, buk i grab.

W powiecie funkcjonuje sześć obwodów łowieckich o łącznej powierzchni 26.380 ha. Duże obszary lasów, otaczających Grodzisk z południa, zachodu i północy są dla miasta źródłem czystego powietrza. Wyspowe połacie lasów są jedną z dominujących form użytkowania terenu w powiecie, odgrywają istotną rolę w tworzeniu dobrych warunków środowiskowych, wpływają pozytywnie na rozwój lokalnych ekosystemów oraz są znaczącym składnikiem krajobrazu.

Najbardziej ciekawe i zróżnicowane skupiska roślinności znajdują się na terenie, charakterystycznych dla Powiatu Grodziskiego, parków wiejskich oraz podworskich.

Ochrona przyrody w powiecie realizowana jest poprzez ochronę ginących gatunków roślin oraz terenów bagien. Na terenie powiatu znajdują się użytki ekologiczne, które zajmują 86,79 ha oraz 207 obiektów poddanych pod ochronę jako pomniki przyrody w postaci pojedynczych drzew, grupy drzew lub alei.

Ciekawe i zróżnicowane skupiska roślinności można zobaczyć w parkach wiejskich oraz podworskich, których jest 29 na tym terenie. Na terenie tych parków znajdują się drzewa pomnikowe, spośród których 67 wpisano w rejestr wojewódzki.

Baza surowców ilastych oraz kruszywa naturalnego Powiatu Grodziskiego ulega systematycznemu zmniejszaniu się, co związane jest z kilkudziesięcioletnią eksploatacją złóż w Powiecie Grodziskim. Choć obecnie zasoby kruszyw naturalnych i surowców ilastych zaspokajają jeszcze potrzeby Powiatu Grodziskiego.

Na terenie Powiatu Grodziskiego trudno jest wyznaczyć cieki spełniające szczególną rolę, sieć rzeczna jest, bowiem uboga. Główne cieki przepływające przez powiat to: Dojca, Mogilnica, Północny Kanał Obry, Środkowy Kanał Obry i Południowy Kanał Obry. Gminy Powiatu Grodziskiego poprzecinane są dodatkowo siecią drobnych rowów o funkcji melioracyjnej.

Na terenie Powiatu Grodziskiego występują głównie wody powierzchniowe płynące. Czystość głównych rzek płynących przez teren powiatu jest ściśle związana z ładunkami zanieczyszczeń, wprowadzanymi do nich na obszarze, zanim przekroczą granicę powiatu. Natomiast stan czystości rzek bezpośrednio związanych z terenem powiatu jest zróżnicowany, z uwagi na odprowadzanie wód deszczowych i ścieków socjalno - bytowych. Przeważająca ilość zanieczyszczeń dostających się do wód to nieoczyszczone ścieki deszczowe pochodzące z odprowadzenia wód opadowych z dróg i placów oraz terenów nieskanalizowanych, wprowadzające do odbiorników duży ładunek zanieczyszczeń zarówno mineralnych jak i biogenych. Oddziaływanie źródeł przemysłowych na jakość wód w powiecie uległo w ostatnich latach ograniczeniu, a o jakości wód decydują przede wszystkim ścieki komunalne.

Wszystkie wody płynące nie spełniają obowiązujących norm czystości w trójstopniowej klasyfikacji. Czynniki determinującymi negatywną ocenę jakości wód są: związki organiczne i stan sanitarny. Jak wykazują wyniki monitoringu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu jakość badanych wód na terenie powiatu zarówno w 2000 r. (Mogilnica, Południowy Kanał Obry), jak i w roku 2002 r. (Północny Kanał Obry, Środkowy Kanał Obry, Kanał Grabarski i rzeka Dojca), była pozaklasowa.

W ostatnich latach odnotowuje się zanieczyszczenie wód ze źródeł zlokalizowanych na terenach wiejskich. Ścieki rolnicze jak np. gnojówka i gnojowica (traktowane obecnie jako nawóz naturalny), wywożone są na pola, bez konieczności uzyskania stosownego pozwolenia. Efektem takich działań jest zbyt intensywne nawożenie, co w konsekwencji wpływa na zanieczyszczenie wód powierzchniowych oraz podziemnych.

W latach ubiegłych na terenie powiatu nie stwierdzono ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń powietrza. W odniesieniu do lat poprzednich, większość wyników stężeń średniorocznych w roku 2002 wykazywały niewielkie tendencje malejące lub stabilizowały się na stałym poziomie.

Główny wpływ na stan zanieczyszczenia powietrza w zimie mają procesy spalania paliw w celach grzewczych oraz ruch samochodowy, natomiast w lecie - ruch samochodowy.

Na podstawie analizy klimatu akustycznego i warunków urbanistycznych najprawdopodobniej największą uciążliwością odznacza się hałas drogowy i przemysłowy. Emisja hałasu drogowego najprawdopodobniej ma tendencję zwyżkową ze względu na znaczny wzrost liczby pojazdów i rozciągnięcie czasu ruchu drogowego do późnych godzin wieczornych. Budowa obwodnic i tras szybkiego ruchu nie zlikwiduje hałasu, a jedynie przeniesie go na inne obszary powiatu, dlatego powinna być powiązana z analizą uciążliwości hałasowej i przestrzeganiem przepisów ochrony środowiska przed ponadnormatywną emisją hałasu, poprzez budowę infrastruktury przeciwhałasowej.

* - opracowano na podstawie „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Grodziskiego” oraz www.stat.gov.pl - Bank Danych Regionalnych

6. GOSPODARKA ODPADAMI

W zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi sytuację ilości odpadów składowanych na poszczególnych składowiskach odpadów komunalnych przedstawia poniższa tabela.*

Roczne ilości składowanych odpadów komunalnych w Powiecie Grodziskim

Składowisko	Gmina	Roczne ilości składowanych odpadów Mg/rok	Dziennie ilości składowanych odpadów Mg/24h	Uszczelnienie dna kwatery	Drenaż i zbiornik na odcieki	Studnie odgazowujące	Wiatra obróbki surowców wórnych	Ponadnormatywne oddziaływanie na środowisko	Obecnie przewidywany okres eksploatacji do:
Granowo	Granowo	3 000	8,2	brak	brak	brak	brak	stwierdzono	b. d.
Czarna Wieś	Grodzisk Wlkp.	3 000	8,2	PVC 1 mm	jest	jest	jest	nie stwierdzono	2004r./I kw./2014r./III kw/
Goźdżin	Rakoniewice	2 000	5,5	PEHD 1,5 m	jest	brak	jest	nie stwierdzono	2033 r.
Śniaty	Wielichowo	1 100	3,0	brak	brak	brak	brak	stwierdzono	2004 r.
Łubnica	Wielichowo	500	1,4	brak	brak	brak	brak	nie stwierdzono	2015 r.

* - na podstawie wykonanych w 2002 r. przeglądów ekologicznych składowisk

Dla wszystkich składowisk eksploatowanych na terenie powiatu wykonane zostały w 2002 roku przeglądy ekologiczne. Do składowisk posiadających odpowiednią infrastrukturę techniczną i posiadających wolną przestrzeń do składowania należą składowiska w Czarnej Wsi oraz w Goźdżinie. Pozostałe składowiska powinny być zmodernizowane do 2009 r. bądź zamknięte i zrekultywowane.

Problemem dla mieszkańców, jak również i władz gmin i powiatu są tzw. „dzikie” wysypiska. Powstają głównie przy brzegach terenów leśnych, rzek oraz na peryferiach miejscowości. Bezprawne pozbywanie się odpadów dotyczy zarówno odpadów komunalnych, jak i odpadów przemysłowych. Usuwaniem nielegalnie zgromadzonych na obrzeżach miejscowości odpadów zajmują się odpowiednie firmy działające na zlecenie urzędów gmin. Szacuje się, że na terenie Powiatu Grodziskiego rocznie gromadzone jest ok. 1000 Mg odpadów na tzw. „dzikich” wysypiskach, częściowo ukrywanych, zasypywanych.

W zakładach przemysłowych Powiatu Grodziskiego, powstają odpady przemysłowe oraz odpady o charakterze odpadów komunalnych. Odpady niebezpieczne oraz większość odpadów innych niż niebezpieczne przeznaczone są do wykorzystania lub unieszkodliwiania innego niż składowanie. Odpady komunalne podlegają składowaniu. W 2002 roku w gminach Powiatu Grodziskiego wprowadzono selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, zbiórką objęto odpady - makulaturę, szkło, plastik.

Gromadzenie odpadów przemysłowych odbywa się przeważnie na terenie wytwarzającego je podmiotu, w zależności od ich rodzaju:

- w specjalnie przeznaczonych do tego celu pojemnikach lub kontenerach,
- w wydzielonych miejscach, na utwardzonym placu czy podłożu, w wiatrach magazynowych lub w betonowych boksach, na terenie Zakładu,

- w osadnikach, w przypadku odpadów ciekłych.

Na terenie Powiatu Grodziskiego zinwentaryzowano i zestawiono wszystkich, posiadających uzgodnienia urzędowe, wytwórców odpadów. Jest to 85 różnorodnych podmiotów gospodarczych mogących wytworzyć maksymalnie łącznie ponad 64 tys. Mg odpadów

* - opracowano na podstawie „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Grodziskiego”

7. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

A. Rynek pracy

Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym na terenie Powiatu Grodziskiego w roku 2004.

Ogółem:	49 227 osób	w tym kobiety:
Przedprodukcyjny	12 730 osób	6 253
Produkcyjny	30 584 osób	14 593
Poprodukcyjny	5 913 osób	3 885
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym		61,0

Opracowano na podstawie: www.stat.gov.pl - Bank Danych Regionalnych

W roku 2003 liczba osób w wieku produkcyjnym wzrosła z 29 565 osób do 30 005 oraz w kolejnym do wartości 30 584. Osób w wieku przedprodukcyjnym w latach 2002 - 2003 zmalało o 416, a w roku 2004 wartość zmalała ponownie z 13 151 osób do 12 730. Wiek poprodukcyjny wykazuje również tendencję malejącą: rok 2003 - 5 989, rok 2004 - 5 913.

Wskaźnik ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym zmalał z wartości 63,8 /2003 r./ do wartości 61,0 /2004 r./.

Podmioty gospodarki narodowej ujęte w rejestrze REGON w roku 1999, 2003 i 2004 na terenie Powiatu Grodziskiego.

Nazwa jednostki	ogółem			sektor						z ogółem:								
				publiczny			prywatny			spółki handlowe			os. fiz. prowadzące dział. gosp.			spółdzielnie		
	1999	2003	2004	1999	2003	2004	1999	2003	2004	1999	2003	2004	1999	2003	2004	1999	2003	2004
Gmina Granowo	237	330	337	10	18	18	327	312	319	2	7	7	194	265	271	6	6	6
Gmina Grodzisk Wielkopolski	1592	1885	1899	42	52	51	1550	1833	1848	48	65	68	1342	1591	1601	11	11	11
Gmina Kamieniec	274	439	433	16	14	14	258	425	419	3	6	6	228	362	355	5	5	5

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO POWIATU GRODZISKIEGO NA LATA 2006 - 2013

Gmina Rakoniewice	859	1055	1016	16	25	25	843	1030	991	27	43	42	748	902	861	7	7	7
Gmina Wielichowo	409	573	539	17	17	16	392	556	523	9	11	11	358	506	472	3	3	3
Powiat Grodziski	3371	4282	4224	101	126	124	3270	4156	4100	89	132	135	2870	3626	3560	32	32	32

Opracowano na podstawie: Województwo Wielkopolskie. Podregiony, powiaty, gminy 2004 – WUS – Poznań 2004 oraz www.stat.gov.pl - Bank Danych Regionalnych

Struktura pracujących w roku 2004 na terenie Powiatu Grodziskiego.

Nazwa jednostki	sektor			sektor rolniczy	sektor przemysłowy	usługi	
	ogółem	publiczny	prywatny			rynkowe	nierynkowe
Powiat Grodziski	14 466	2 242	12 224	5 504	5 171	2 273	1 518
Województwo Wielkopolskie	956 527	268 828	687 699	208 727	329 740	244 087	173 973

Opracowano na podstawie: www.stat.gov.pl - Bank Danych Regionalnych

B. Struktura bezrobocia

W Powiecie Grodziskim liczba bezrobotnych z 1979 osób w końcu 1996 roku zmniejszała się stopniowo, osiągając w końcu roku 1998 poziom 1037 osób. Było to związane z organizacją prac interwencyjnych, robót publicznych, umów i stażów absolwenckich oraz szkoleń i przekwalifikowań osób bezrobotnych, a także zmianą uregulowań prawnych (skrócenie okresu zasiłkowego z 12 do 6 miesięcy).

Od początku 1999 roku bezrobocie w naszym powiecie zaczęło systematycznie rosnąć – osiągając w końcu roku 2000 poziom 10,7%. W końcu roku 2001 liczba bezrobotnych wyniosła 2 557 osób, w 2002 r. 2 673 osoby, natomiast na koniec 2003 roku wyniosła 2 668 osób. W 2004 roku bezrobocie systematycznie zaczęło spadać osiągając na koniec grudnia 2004 r. liczbę 2 170 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. Na spadek liczby bezrobotnych znaczący wpływ miało pozyskanie przez urząd pracy środków z Europejskiego Funduszu Społecznego na aktywizację osób bezrobotnych. W październiku 2005 roku stopa bezrobocia wyniosła 9,5%, co daje 1 914 osób pozostających bez zatrudnienia. W porównaniu z październikiem 2004 stopa bezrobocia spadła o 1,0%.

Wybrane dane dotyczące bezrobocia ilustruje poniższe zestawienie.

Lp.	1997	2000	2001	2002	2003	2004	X.2005
ogółem bezrobotnych	1 240	2 223	2 557	2 673	2 668	2 170	1 914
kobiet	765	1 162	1 244	1 179	1 229	901	885
mężczyzn	475	1 061	1 313	1 494	1 439	1 269	1029
bez prawa do zasiłku	839	1 813	2 123	2 242	2 312	1 713	1 516
stopa procentowa	6,8 %	10,7 %	12,4 %	12,0 %	13,2	11,0 %	9,5%

Opracowano na podstawie: Powiatowy Urząd Pracy Grodzisk Wielkopolski, Biuletyn Informacyjny WUP nr 11/2005.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO POWIATU GRODZISKIEGO NA LATA 2006 - 2013

Bezrobotni w/g poziomu wykształcenia i wieku.

lp.		1997	2000	2001	2002	2003	2004	X.2005		do 25 lat	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 i więcej
1	ogółem, w tym;	1240	2223	2557	2673	2668	2170	1 931	1997	519	359	280	79	3
2	z wyższym	5	19	26	26	38	53	35	2000	953	505	515	238	12
3	średnim zawodowym	142	327	293	324	331	347	413	2001	1009	613	550	373	12
4	ogólno- kształcącym	85	136	118	120	129	119	164	2002	1102	595	553	403	20
5	zasadniczym	623	1129	1078	1257	1258	980	787	2003	1055	569	521	484	39
6	podstawowym i niepełnym	385	612	1042	946	912	671	532	2004	811	441	375	467	76
									2005 /x/	726	346	304	472	83

Opracowano na podstawie: Powiatowy Urząd Pracy Grodzisk Wielkopolski

Bezrobocie dla Powiatu Grodziskiego charakteryzuje wysoki wskaźnik osób bez prawa do zasiłku (79,7% w X.2005r.) w stosunku do ogółu bezrobotnych. Wskaźnik ten jest wyższy o 0,8% w porównaniu z czerwcem 2005r.

W październiku 2005 roku sytuacja przedstawiała się następująco: osoby zarejestrowane w 40,75% posiadały wykształcenie zasadnicze; 21,4% średnie zawodowe; 8,5% wykształcenie ogólne, 1,8% wyższe; pozostałe 27,55% to osoby bez wykształcenia.

Struktura bezrobotnych w powiecie w końcu października 2005 roku.

wyszczególnienie		bezrobotni zarejestrowani							
		ogółem				z prawem do zasiłku			
		razem		kobiety		razem		kobiety	
		miasto	wieś	miasto	wieś	miasto	wieś	miasto	wieś
ogółem (bezrobotni)		506	1 408	239	646	133	265	62	115
O S O B Y	poprzednio pracujące	1 537		665		359		156	
	w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	11		4		1		0	
	dotychczas nie pracujące	377		220		39		21	
niepełnosprawni		102		54		22		9	

Opracowano na podstawie: Powiatowy Urząd Pracy Grodzisk Wielkopolski

Grupy zawodowe dominujące wśród osób pozostających bez pracy /X.2005 r./.

Grupy zawodowe	Liczba osób	Liczba ofert pracy
sprzedawca	23	42
asystent ekonomiczny	71	18
murarz	64	11
ślusarz	98	14
technik mechanik	26	7
mechanik samochodów osobowych	70	12
krawiec	64	43
kucharz	58	7

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO POWIATU GRODZISKIEGO NA LATA 2006 - 2013

technik rolnik	75	3
mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	15	2
pracownik biurowy	115	86
piekarz	30	6
pozostali ogrodnicy	8	-
pozostali rolnicy produkcji roślinnej	48	-
robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	150	26

Opracowano na podstawie: Powiatowy Urząd Pracy Grodzisk Wielkopolski

Aktywne formy walki z bezrobociem w roku 2004

Aktywne formy walki z bezrobociem	Ilość bezrobotnych objęta daną formą	
	2004	X. 2005
prace interwencyjne	134	24
roboty publiczne	64	55
umowy absolwenckie	4	-
staże absolwenckie i przygotowanie zawodowe	348	210
w ramach utworzonego przez pracodawcę dodatkowego miejsca pracy	-	-
szkolenia	298	289
dotacje na rozpoczęcie dział. gospodarczej	-	35

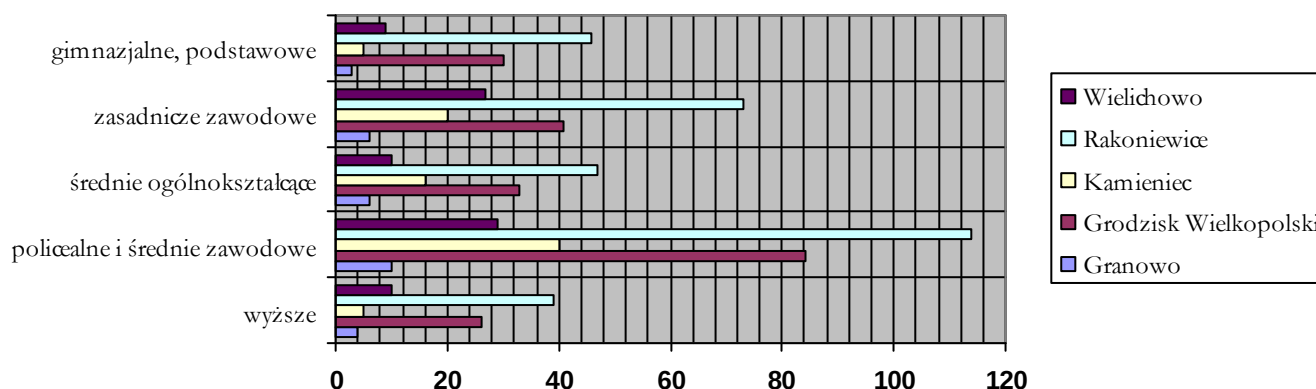
Opracowano na podstawie: Powiatowy Urząd Pracy Grodzisk Wielkopolski

Osoby młode są najliczniejszą grupą wiekową wśród wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim. Stanowią one blisko 35% ogółu wszystkich osób zarejestrowanych w tutejszym urzędzie (733 osób w grupie do 25 roku życia, ogólna liczba osób bezrobotnych 2 119 – wg stanu na dzień 31. marca 2005 r.)

Najliczniejszą grupę osób do 25 roku życia tworzą osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (319 osób) oraz osoby z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym (214 osób).

Bezrobotni do 25 roku życia według wykształcenia według stanu na 31.03.2005 r.

Gmina/wykształcenie	Granowo	Grodzisk Wielkopolski	Kamieniec	Rakoniewice	Wielichowo	Razem
wyższe	4	10	6	6	3	29
policealne i średnie zawodowe	26	84	33	41	30	214
średnie ogólnokształcące	5	40	16	20	5	86
zasadnicze zawodowe	39	114	47	73	46	319
gimnazjalne, podstawowe	10	29	10	27	9	85
razem	84	277	112	167	93	733

Aż 29 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w wieku do 25 lat posiada wykształcenie wyższe zawodowe lub magisterskie. Najczęściej są to absolwenci kierunków: Pedagogika, Politologia, Administracja, Zarządzanie i Marketing. Absolwenci szkół wyższych są bardzo często kierowani przez PUP do odbycia stażu, wynika to z preferencji lokalnych pracodawców.

Stopa bezrobocia w Powiecie Grodziskim na koniec października 2005 roku wyniosła 9,5 %. Nadal Powiat Grodziski znajduje się na 3 miejscu w województwie wielkopolskim za powiatami poznańskim 7,9 % i kępińskim 9,3 %. W powiatach ościennych naszego powiatu stopa bezrobocia w różnych okresach 2005 r. wyniosła:

Powiat	koniec stycznia 2005	koniec czerwca 2005	koniec października 2005
nowotomyski	14,9 %	14,1%	13,2%
wolsztyński	11,8 %	10,5%	10,3%
kościański	17,4 %	15,8%	15,4%

Opracowano na podstawie: www.stat.gov.pl - Bank Danych Regionalnych, Biuletyn Informacyjny WUP nr 11/2005

W województwie wielkopolskim na koniec października 2005r. stopa bezrobocia wyniosła 14,3%, natomiast w Polsce stopa bezrobocia wyniosła - 17,3%.

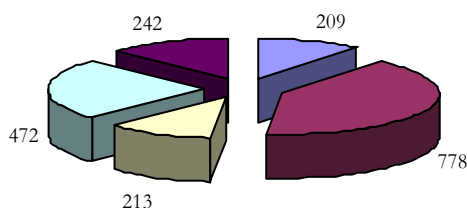
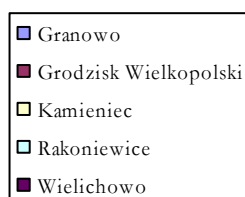
Ogółem bezrobotnych zarejestrowanych na koniec października 2005 r. było w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim 1 914 osób, w tym 885 kobiet, co stanowi 46,2 % ogółu bezrobotnych. W stosunku do miesiąca stycznia br. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 65 osób. Natomiast w stosunku do miesiąca lutego 2004 roku liczba bezrobotnych zmalała o 658 osób. Prawo do zasiłku posiadały 398 osoby, w tym 177 kobiet. W porównaniu do lutego ubiegłego roku liczba osób z prawem do zasiłku wzrosła o 92 osoby.

Liczba bezrobotnych, których zarejestrowano w październiku br. to 264 osoby, natomiast wyrejestrowało się 290 osób, z czego 89 z powodu podjęcia pacy. W ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, 1 osoba podjęła prace interwencyjne, 4 skorzystały z dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, 23 wzięły udział w szkoleniach, 5 skorzystało z możliwości stażu, natomiast 46 wzięło udział w przygotowaniu zawodowym w miejscu pracy.

Dane dotyczące gmin powiatu grodziskiego stan na koniec października 2005 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA MIESZKAŃCÓW (stan na XII 2004r.)	LICZBA BEZROBOTNYCH OGÓŁEM	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI
POWIAT GRODZISKI	48227	1914	885	1 029
<u>g. miejsko - wiejskie</u>				
Grodzisk Wielkopolski	18 560	778	375	403
Rakoniewice	12 404	472	223	249
Wielichowo	6 884	242	106	136
<u>g. wiejskie</u>				
Kamieniec	6 482	213	102	111
Granowo	4 897	209	79	130

Opracowano na podstawie: www.stat.gov.pl - Bank Danych Regionalnych, Biuletyn Informacyjny WUP nr 11/2005

C. Pomoc społeczna

Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Powiatu Grodziskiego realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim powołane do życia w wyniku reformy samorządowej z dnia 1 stycznia 1999 roku oraz 5 ośrodków pomocy społecznej, w tym 3 miejsko - gminne (Grodzisk Wlkp., Rakoniewice, Wielichowo) oraz 2 gminne (Granowo, Kamieniec).

Wskutek procesów transformacji społeczno – gospodarczej, jakie dokonały się na terenie naszego kraju w ostatnim dziesięcioleciu w Powiecie Grodziskim wystąpiły dwa nowe zjawiska, znaczące ubożenie społeczeństwa oraz bezrobocie.

W znacznym stopniu w/w skutki stały się przyczyną wzrostu liczby osób ubiegających się o pomoc społeczną. Mimo systematycznego wzrostu środków finansowych, kierowanych na pomoc społeczną ze strony budżetu państwa i budżetów gmin – odczuwalne skutki pomocy otrzymywanej przez zainteresowanych są znikome. Pomoc wystarcza na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb życia codziennego.

Liczba osób w rodzinach, objęta pomocą społeczną w 2005 roku.

WYSZCZEGÓLNIENIE		POWIAT OGÓŁEM
RODZINY OGÓŁEM /wiersz 2+3+4+5+6+7/	1	4597
o liczbie osób 1	2	229
2	3	260
3	4	501
4	5	784
5	6	1005
6 i więcej	7	1818
/w tym z wiersza 1/ RODZINY Z DZIEĆMI OGÓŁEM / wiersz 9+10+11+12+13+14+15 /	8	3741
o liczbie dzieci 1	9	471
2	10	818
3	11	1032
4	12	732
5	13	359
6	14	140
7 i więcej	15	189
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM /wiersz 17+18+19+20/	16	431
o liczbie dzieci 1	17	102
2	18	131
3	19	85
4 i więcej	20	120
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM /wiersz 22+23+24+25/	21	829
o liczbie osób 1	22	93
2	23	98
3	24	153
4 i więcej	25	580

Opracowano na podstawie: Powiatowe Centrum pomocy Rodzinie w Grodzisku Wielkopolskim

W roku 2005 na terenie Powiatu Grodziskiego funkcjonowały 24 rodziny zastępcze, w których umieszczonych jest 37 dzieci. Naukę kontynuowało 21 wychowanków, którzy opuścili placówki opiekuńczo - wychowawcze (domy dziecka i rodziny zastępcze). Z terenu powiatu w placówkach opiekuńczo - wychowawczych różnego typu, przebywa łącznie 16 dzieci, w tym 5 w specjalnych ośrodkach szkolnych.

Bardzo niekorzystnym zjawiskiem dla Powiatu Grodziskiego jest wysoka liczba osób niepełnosprawnych, która wynosi **11 268 osób**. Osoby niepełnosprawne w wieku 16 lat i więcej stanowią liczbę 10 907 osób. Osoby niepełnosprawne bezrobotne to 331 osób.

Na terenie Powiatu Grodziskiego działają:

- 6 placówek wsparcia dziennego, dysponujących 140 miejscami:
 - ognisko wychowawcze przy Caritas parafii Św. Marcina i Michała w Rakoniewicach – 20 miejsc,
 - świetlica socjoterapeutyczna przy Stowarzyszeniu Abstynenckim „Nowe Życie” w Grodzisku Wlkp. – 20 miejsc,
 - Świetlica Terapii Zajęciowej - 20 miejsc przy Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Grodzisku Wlkp.,
 - gminna świetlica środowiskowa w Grodzisku Wlkp. – 20 miejsc, Kąkolewo - 20, Ptaszkowo - 20, Granowo - 20.
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej Dom Charytatywny „Pomocna Dłoń” przy Stowarzyszeniu na Rzecz Dzieci i Młodzieży z domów dziecka i rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej w Grodzisku Wlkp. - 60 miejsc.
- Fundacja Samotnej Matki „Betlejemka” dla kobiet w ciąży i położu, kobiet z dziećmi w Rostarzewie - 60 miejsc.
- Warsztaty Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom „Serce” w Rakoniewicach - 40 miejsc.
- Warsztaty Terapii Zajęciowej – 20 miejsc przy Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Grodzisku Wlkp.

W ramach pomocy społecznej, na terenie powiatu działa także 10 organizacji pozarządowych. W gminach należących do Powiatu Grodziskiego z pomocy społecznej w 2005 roku skorzystało ogółem 1205 rodzin, podczas gdy w 2004 roku było to 1954 rodzin.

Najczęściej świadczenia przyznawane były z powodu ubóstwa, niepełnosprawności czy bezrobocia.

W zakresie patologii społecznych w roku 2004 z terenu Powiatu Grodziskiego w Policyjnej Izbie Zatrzymań nie odnotowano żadnego przypadku zatrzymania nieletniego. Zazwyczaj Policja odwozi w takich przypadkach nieletniego do domu rodzicielskiego lub na posterunek, z którego odbierają go rodzice.

Konsekwencją coraz większego ilościowo i częstszego spożywania alkoholu przez dorosłych jest rodząca się agresja, a z nią przemoc w rodzinie.

W roku 2005 odnotowano 398 interwencji u osób po spożyciu alkoholu, z tego - 48 dotyczyło przemocy w rodzinie, gdzie sporządzono "niebieską kartę".

Z 48 interwencji:

1. 20 miało miejsce w mieście,
2. 28 miały miejsce na wsi.

Sprawcy przemocy: 48 - z tego;

- 48 mężczyzn
- 0 kobieta

po spożyciu alkoholu 41 mężczyzn.

Ofiary przemocy to:

1. kobiety	w 49 zdarzeniach,
2. mężczyźni	w 3 zdarzeniach,
3. małoletni do ukończenia 13 lat	w 17 zdarzeniach,
4. dzieci w wieku 13 - 18 lat	w 12 zdarzeniach.

Świadcami interwencji domowych było 20 dzieci. W kategorii znęcanie się nad rodziną w 2005 roku wszczęto 13 postępowań na podstawie "Niebieskiej Karty", stwierdzono 3, łącznie zakończono 10 spraw.

D. Ochrona zdrowia

Świadczenia medyczne mieszkańcom Powiatu Grodziskiego zabezpieczają następujące placówki służby zdrowia:

- w zakresie stacjonarnego leczenia - szpital SP ZOZ w Grodzisku Wielkopolskim,
- w zakresie leczenia ambulatoryjnego - 25 poradni specjalistycznych,
- w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej tzw. „POZ” zapewnia:
 - 10 placówek lekarza rodzinnego,
 - 10 placówek - pielęgniarka, położna środowiskowo - rodzinna,
- 13 praktyk stomatologicznych,
- w zakresie fizykoterapii - 1 N ZOZ Gabinet Fizykoterapii,
- opiekę nad dzieckiem i młodzieżą uczącą się w placówkach szkolno - wychowawczych - pielęgniarski Gabinet Higieny Szkolnej "Promed".

Szpital SP ZOZ w Grodzisku Wielkopolskim dysponuje:

Przeprowadzona analiza działalności poradni specjalistycznych wykazała niewielki wzrost liczby udzielonych porad w 2003 r. w stosunku do liczby porad w 2002 r., z wyjątkiem poradni okulistycznych, gdzie odnotowano ok. 500 porad mniej. Zmniejszeniu także uległa liczba porad udzielonych przez poradnie stomatologiczne ok. 4 000 porad, co oznacza znaczne umniejszenie kontraktów dla stałych oferentów. Statystyka udzielonych porad w poradniach specjalistycznych SP ZOZ w Grodzisku Wielkopolskim w latach 2003 - 2004 przedstawia się następująco:

L.P.	NAZWA PORADNI ŚWIADCZENIA	KOD PORADNI	ILOŚĆ UDZIELONYCH PORAD	
			2003 ROK	2004 ROK
1.	Poradnia chirurgii ogólnej	1 500	10 238	12 085
2.	Poradnia diabetologiczna	1 020	brak	510
3.	Poradnia ortopedyczna	1 586	2 282	2 685
4.	Poradnia ginekologiczno - położnicza	1 450	7 419	7 526
	Ogółem /suma	x	x	x

Opracowano na podstawie: SP ZOZ Grodzisk Wielkopolski

Izba Przyjęć udzieliła w roku 2004 - 6 674 porady.

Analizie poddano również chorobowość szpitalną mieszkańców powiatu. Z terenu Powiatu Grodziskiego ogółem hospitalizowano w 2001 r. 7 365 osób, a w 2003 roku 8 331 osób. Odnotowano systematyczny wzrost liczby hospitalizacji w zakresie schorzeń ze strony: zaburzeń wydzielania wewnętrznego, chorób zakaźnych i pasożytniczych, nowotworów, chorób krwi i narządów krwiotwórczych, zaburzeń psychicznych, chorób układu nerwowego, chorób ucha i wyrostka sutkowatego, chorób układu krążenia, chorób układu oddechowego, chorób układu trawienno, chorób układu kostno - stawowego, chorób układu moczowo - płciowego, chorób ciąży, porodu, porodu, wad rozwojowych wrodzonych, zewnętrznych przyczyn (wypadki i zatrucia), innych przyczyn zachorowań.

Sale operacyjne w szpitalu ogólnym w Grodzisku Wielkopolskim w latach 2001 - 2003.

L. p.	2001 r.				2002 r.				2003 r.			
	liczba		liczba zabiegów operacyjnych w znieczuleniu		liczba		liczba zabiegów operacyjnych w znieczuleniu		liczba		liczba zabiegów operacyjnych w znieczuleniu	
	sal	stołów operacyjnych	ogólnym	dokana- lowym	sal	stołów operacyjnych	ogólnym	dokana- lowym	sal	stołów operacyjnych	ogólnym	dokana- lowym
	2	2	735	142	2	2	750	161	2	2 + 1 IP	866	114

Opracowano na podstawie danych Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Publicznego.

Statystyczna analiza zagrożeń życia i śmierci.

W roku 2004 wszystkie interwencje pogotowia ratunkowego oraz znaczna część hospitalizacji w szpitalu Samodzielного Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Grodzisku Wielkopolskim

związane były z pomocą medyczną w stanach zagrożenia życia, bądź zdrowia pacjenta. Jak wskazują poniższe zestawienia na terenie Powiatu Grodziskiego, w porównaniu z rokiem 2001, w 2002 odnotowano znaczny wzrost zachorowań z zagrożeniem zdrowia i życia, wzrost liczby wypadków komunikacyjnych, a także wzrost liczby wezwań Zespołów Ratownictwa Medycznego.

Przyczyną zwiększenia liczby wezwań Zespołów Ratownictwa Medycznego jest przejęcie od stycznia 2004 roku przez Pogotowie Ratunkowe szpitala Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej zabezpieczenia świadczeń **p. o. z** w godzinach od 18.00 – 8.00 rana dnia następnego, w dni powszednie oraz całodobowe zabezpieczenie usług w soboty, niedziele i święta.

Pomoc medyczna w stanach zagrożenia życia udzielona przez komórki SP ZOZ w Grodzisku Wielkopolskim w 2004 roku.

INTERWENCJE ZESPOŁÓW RATOWNICTWA MEDYCZNEGO				
Liczba interwencji ZRM u osób do 14 roku życia	Z tego skierowano do szpitala	Liczba interwencji ZRM u osób po 14 roku życia	Z tego skierowano do szpitala	Liczba interwencji ZRM - ogółem
281	13	2658	1299	2939

Opracowano na podstawie: SP ZOZ Grodzisk Wielkopolski

HOSPITALIZACJA				
Hospitalizacja z zagrożeniem życia do 14 roku życia	Hospitalizacja z zagrożeniem życia po 14 roku życia	Hospitalizacja planowa	Hospitalizacja ogółem	Hospitalizacja na dobę
52	2705	2433	5190	76

Opracowano na podstawie: SP ZOZ Grodzisk Wielkopolski

Liczba interwencji pogotowia ratunkowego w 2003 i 2004 roku. /podział wg wieku/

Ogółem Interwencji Pogotowia	0 - 1 roku życia	1 - 15 roku życia	powyżej 15 roku życia
2003 – 1 961	12	289	1660
	0 - 15 roku życia		powyżej 15 roku życia
2004 – 2 939	281		2658

Opracowano na podstawie: SP ZOZ Grodzisk Wielkopolski

Rodzaje zagrożeń zdrowotnych w 2004 roku.

Wypadki ogółem	w tym: komunikacyjne	Zachorowania ogółem	w tym z zagrożeniem życia	W tym choroby zakaźne	
				do 14 r. ż	po 14 r. ż.
197	180	2742	1550	-	-

Opracowano na podstawie: SP ZOZ Grodzisk Wielkopolski

Szpital Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Grodzisku Wielkopolskim

Liczba łóżek ogółem	w tym:				Liczba sal operacyjnych	Liczba stanowisk do operacji	Liczba respiratorów
	zabiegowych	intensywnej terapii	SOR (jeśli jest)	rehabilitacyjnych			
100 + 17 noworodkowych	68	5	brak	brak	2	2 + 1 IP	4

Opracowano na podstawie: SP ZOZ Grodzisk Wielkopolski

Najczęstsze przyczyny ww. hospitalizacji;

- Dusznica Bolesna - 257 przypadków,
- choroba niedokrwienna serca - 176,
- udar nieokreślony jako krwiotwórczy lub zawałowy - 89 przypadków, inne choroby naczyń mózgowych - 72 osoby,
- nadciśnienie tętnicze - 9 przypadków,
- zapaść - 250 przypadków,
- cesarskie cięcia - 119 przypadków,
- kamica żółciowa - 129 przypadków,
- 190 - osób obserwacja medyczna i ocena przypadków podejrzanych o chorobę lub stany podobne,
- przepuklina pachwinowa - 85 osób,
- powierzchowne urazy głowy - 83 osoby,
- ostre zapalenie wyrostka robaczkowego - 50 osób.

Zestawienie usług Pogotowia Ratunkowego w 2003 r.

Rodzaje usług	2003 rok		Razem:
	NFZ	INNE	
Porady ambulatoryjne	859	5 791	6 650
Przewozy pacjentów dializowanych	2 528	0	2 528
Wyjazdy Pogotowia Ratunkowego	1 742	1 354	3 096
w tym:			
do domu	2 849		2 849
w miejscu publicznym	250		250
w miejscu wypadku	142		142
Przewozy sanitarne	621	3	624

Opracowano na podstawie: SP ZOZ Grodzisk Wielkopolski

Zestawienie usług Pogotowia Ratunkowego w 2004 r.

Rodzaje usług	2004 rok
	NFZ
Porady ambulatoryjne	6 674
Wyjazdy Pogotowia Ratunkowego	2 742
w tym:	
do domu	2 483
w miejscu publicznym	259
w miejscu wypadku	197
Przewozy sanitarne	1 647

Opracowano na podstawie: SP ZOZ Grodzisk Wielkopolski

Statystyka wynikająca z hospitalizacji w oddziałach SP ZOZ w Grodzisku Wielkopolskim w latach 2003 - 2004

Hospitalizacja w oddziałach w 2003 roku

Oddział	Liczba łóżek rzeczywistych	Leczeni ogółem	Osobodni	Zmarło	Średni okres pobytu	Wykorzystywanie łóżka/dni/	Wykorzystywanie łóżka/%/	Wskaźnik śmiertelności	Wskaźnik przeżywalności p/1
CHIRURGICZNY	32	1 724	10 008	30	6	313	86	1,8	54
WEWNĘTRZNY	33	1 905	11 186	157	6	339	93	8,0	58
POŁ. - GIN.	35	1 948	8 016	4	4	229	63	0,2	56
Ogółem	100	5 577	29 210	191	5	292	80	3,5	56
NOWORODKOWY	17+4	598	1 808	0	3	160	29	0,0	35

Opracowano na podstawie: SP ZOZ Grodzisk Wielkopolski

Hospitalizacja w oddziałach w 2004 roku

Oddział	Liczba łóżek rzeczywistych	Leczeni ogółem	Osobodni	Zmarło	Średni okres pobytu	Wykorzystywanie łóżka/dni/	Wykorzystywanie łóżka/%/	Wskaźnik śmiertelności	Wskaźnik przeżywalności p/1
CHIRURGICZNY	32	1 754	9 638	24	5	301	82	1,4	55
WEWNĘTRZNY	33	1 647	9 650	137	6	292	80	8,4	50
POŁ. - GIN.	35	1 789	8 643	3	5	247	67	0,2	51
Ogółem	100	5 190	27 931	164	5	279	76	3,2	52
NOWORODKOWY	17+4	697	2147	0	3	126	35	0,0	41

Opracowano na podstawie: SP ZOZ Grodzisk Wielkopolski

E. Oświata

Powiat Grodziski jest organem prowadzącym 3 szkoły ponadgimnazjalne i jedną poradnię psychologiczno - pedagogiczną.

Sieć szkół ponadgimnazjalnych powiatu tworzą:

- Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Grodzisku Wielkopolskim,**
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im Eugeniusza Kwiatkowskiego w Grodzisku Wielkopolskim,** w skład którego wchodzi:
 - Zasadnicza Szkoła Zawodowa,
 - Liceum Profilowane o profilu: ekonomiczno – administracyjnym, zarządzania informacją, usługowo- gospodarczym i kształtowania środowiska,
 - Technika kształcąca w zawodach technik: ekonomista, mechanik, technologii odzieży, organizacji usług gastronomicznych,
 - Szkoła Policealna kształcąca w zawodach technik: informatyk, ekonomista.
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Powstańców Wielkopolskich w Kotowie,**

w skład którego wchodzi:

- Liceum Profilowane – o profilu ekonomiczno – administracyjnym,
- Technikum kształcące w zawodach technik: rolnik, agrobiznesu, żywienia i gospodarstwa domowego, agrobiznesu oraz ogrodnictwa.
- Technikum Uzupełniające kształcące w zawodzie technik rolnik,
- Szkoła Policealna kształcąca w zawodzie technik agrobiznesu.

Szacuje się, że ok. 15% absolwentów z rocznika kontynuuje naukę poza terenem Powiatu Grodziskiego.

Wszystkie szkoły ponadgimnazjalne oraz poradnia zlokalizowane są w Grodzisku Wielkopolskim lub jego najbliższym sąsiedztwie.

Baza placówek oświatowo – wychowawczych w ostatnich latach uległa poprawie. Pracownie przedmiotowe szkół są systematycznie doposażane, ilość pracowni informatycznych jest zadawalająca. Nadbudowano Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Grodzisku Wielkopolskim, w wyniku czego uzyskano dodatkowo 8 izb lekcyjnych.

W roku szkolnym 2003/2004 na terenie powiatu ukończyło liceum ogólnokształcące 92 absolwentów, szkoły zawodowe 128 absolwentów, szkoły średnie i techniczne 156 absolwentów. W roku szkolnym 2004/2005 do nowej matury przystąpiło łącznie 185 absolwentów (LO – 90, 78 – ZSP Grodzisk Wlkp., 17 – ZSP Kotowo).

Średnie szkoły techniczne ukończyło 248 absolwentów.

Demografia uczniów w szkołach, dla których organem prowadzącym jest powiat.

Szkoły	Rok szkolny					
	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006
LO Grodzisk Wielkopolski	405	292	300	292	326	352
ZSP Grodzisk Wielkopolski	1 854	1 320	1 355	1 270	1 476	1 336
ZSP Kotowo	340	246	316	313	515	546
Razem	2599	1858	1971	1875	2317	2234

Opracowano na podstawie: Wydział Oświaty i Kultury, Starostwo Powiatowe

Liczba etatów nauczycielskich oraz administracji i obsługi w poszczególnych szkołach.

Lp.	Nazwa szkoły, placówki i adres	Liczba etatów nauczycielskich	Liczba etatów administracji i obsługi
1.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Grodzisku Wielkopolskim, ul. Żwirki i Wigury 2	81,57	14,08

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO POWIATU GRODZISKIEGO NA LATA 2006 - 2013

Lp.	Nazwa szkoły, placówki i adres	Liczba etatów nauczycielskich	Liczba etatów administracji i obsługi
2.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kotowie, 62 – 066 Granowo	36,4	9,5
3.	Liceum Ogólnokształcące w Grodzisku Wielkopolskim, ul. 3 Maja 7	29,22	6,5
4.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Grodzisku Wielkopolskim	8	2
Razem		155,19	23,58

Opracowano na podstawie: Wydział Oświaty i Kultury, Starostwo Powiatowe

Wykaz szkół prowadzonych i dotowanych przez powiat

Nazwa szkoły	Liczba uczniów 2004/2005	Liczba uczniów 2005/2006
Szkoły publiczne	2 317	2 234
Liceum Ogólnokształcące	326	352
ZSP Kotowo (Technikum Rolnicze) dzienne	27	0
ZSP Kotowo (Technikum agrobiznesu) dzienne	59	0
ZSP Kotowo - Technikum	264	361
ZSP Kotowo Liceum Profilowane	18	0
ZSP Kotowo Technikum Uzupełniające, w tym oddziały szkoły ponadpodstawowej - technikum rolnicze zaoczne	147	185
ZSP Grodzisk Wlkp. - Technikum	349	497
ZSP Grodzisk Wlkp. - Liceum Profilowane	294	249
ZSP Grodzisk Wlkp. - Zasadnicza Szkoła Zawodowa	635	568
ZSP Grodzisk Wlkp. - Technikum Mechaniczne	27	0
ZSP Grodzisk Wlkp.- Technikum Odzieżowe	25	0
ZSP Grodzisk Wlkp.- Technikum Gastronomiczne	31	0
ZSP Grodzisk Wlkp.- Liceum Ekonomiczne	65	0
ZSP Grodzisk Wlkp. - Technikum Uzupełniające	50	22
Szkoły niepubliczne	660	749
CKD Grodzisk Wlkp. - Technikum uzupełniające (technik: handlowiec, mechanik, budowlany, technologii żywienia)	137	201
CKD Grodzisk Wlkp. - Szkoła Policealna (technik: ochrony środowiska, usług kosmetycznych, rachunkowości, informatyk, bhp)	196	251
CKD - Liceum Ogólnokształcące	31	53
CKD - Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące	0	39
CKD - oddziały technikum na podbudowie szkoły ponadpodstawowej	220	111
LO Wielichowo	14	29
Uzupełniające LO Wielichowo	39	27
Policealna Szkoła Kosmetyczna w Grodzisku Wlkp.	23	38

Opracowano na podstawie: Wydział Oświaty i Kultury, Starostwo Powiatowe

Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniem Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Grodzisku Wielkopolskim - 12 072.

F. Bezpieczeństwo publiczne

Zadania z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Powiatu Grodziskiego zostały powierzone:

- Komendzie Powiatowej Policji w Grodzisku Wielkopolskim,
- Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wielkopolskim,
- Państwowej Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Grodzisku Wielkopolskim,
- Powiatowemu Inspektoratowi Weterynarii w Grodzisku Wielkopolskim.

Komenda Powiatowa Policji w Grodzisku Wlkp. działa na obszarze administracyjnym powiatu.

Powiat Grodziski jest jednym z najmniej zagrożonych przestępczością powiatów województwa wielkopolskiego. Charakteryzuje go, od wielu lat najniższy wskaźnik przestępczości na 10000 mieszkańców, który wynosił:

2001 rok	2002 rok	2003 rok	2004 rok
147,35	131,64	147,96	165,95

Opracowano na podstawie: Komenda Powiatowa Policji Grodzisk Wielkopolski

Jest to wynik o tyle satysfakcjonujący, że od kilku lat jest on najniższy w Wielkopolsce i jednocześnie dwa razy niższy od średniej wojewódzkiej.

Przestępczość na terenie Powiatu Grodziskiego w latach 2002, 2003 i 2004 kształtuje się następująco:

POWIAT GRODZISKI	Przestępstwa w 2002r.	Przestępstwa w 2003r.	Przestępstwa w 2004r.
	643	721	791

Opracowano na podstawie: Komenda Powiatowa Policji Grodzisk Wielkopolski

W 2004 roku stwierdzono wzrost dynamiki postępowań wszczętych o 9,5%, na co niewątpliwie wpływ miało zwiększenie ujawnionych przestępstw, związanych z prowadzeniem pojazdu pod wpływem alkoholu oraz związanych z narkotykami.

W 2004 roku w kategorii przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu zwiększyła się ilość wszczętych postępowań z 18 do 21, przy czym liczba tych zdarzeń należy do najniższych w Wielkopolsce (tylko dwa powiaty mają niższą). Jeśli chodzi o rozboje, kradzieże rozbójnicze i wymuszenia to wykrywalność w tej kategorii poprawiła się o 33,1% i wyniosła 96,8%.

W kategorii przestępstw narkotykowych uzyskano wykrywalność 100%, przy dynamice wszczętych postępowań 162,5%. Z tym szczególnie negatywnym społecznie zjawiskiem walczy się przede wszystkim poprzez przeciwdziałanie, co polega na pracy operacyjnej oraz zaangażowaniu wielu podmiotów, nie tylko policji.

Komenda Powiatowa Policji stawia sobie kierunki działań, zmierzające do dalszej poprawy bezpieczeństwa na terenie powiatu oraz polepszenia wykrywalności przestępstw. Dzięki temu w 2004 roku przekroczono m. in. założenie o podniesieniu wykrywalności przestępstw kryminalnych, które planowano zapewnić na poziomie 50%, podczas gdy udało się je uzyskać na poziomie 64,3%. Mimo nadal utrzymującej się niskiej wykrywalności w sprawach, dotyczących kradzieży samochodów, w 2004 roku KPP udało się uzyskać ją na poziomie 11,1%, czyli wzrosła ona o 4,4% w stosunku do roku poprzedniego.

Następnym bardzo ważnym ogniwem, zapewniającym bezpieczeństwo publiczne jest działalność **Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej**, wspieranej przez jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej.

Na terenie działania KPPSP w Grodzisku Wielkopolskim istnieją 52 jednostki ochrony przeciwpożarowej. Są to:

- 1 jednostka Ratowniczo - Gaśnicza PSP,
- 51 jednostek OSP podległych gminom, w tym 6 włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego.

Wszystkie jednostki, włączone do KSRG mają łączność radiową z Powiatowym Stanowiskiem Kierowania i są dobrze wyposażone w sprzęt ratowniczo – gaśniczy.

Działania Państwowej Straży Pożarnej ukierunkowane są nie tylko na gaszenie pożarów, ale na likwidację zagrożeń miejscowych, zdarzeń nie będących pożarami (kolizje drogowe, skutki ulewnych opadów deszczu czy silnych wiatrów) oraz realizację zadań z zakresu ratownictwa medycznego.

Rodzaje zdarzeń na terenie Powiatu Grodziskiego w roku 2003 i 2004.

Rodzaj zdarzenia	2004 r.	2003 r.	Wzrost /spadek [liczba zdarzeń]	Stosunek do roku 2003 [%]
Pożary	140	143	- 3	- 2,1
Miejscowe zagrożenia	218	170	+ 48	+ 28,2

Alarmy fałszywe	3	0	+ 3	-
Razem:	361	313	+ 48	+15,3

Opracowano na podstawie: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej Grodzisk Wielkopolski

Zdarzenia w roku 2003 w porównaniu z rokiem 2004 w gminach Powiatu Grodziskiego.

Gmina	2004				2003			
	Pożary	MZ	AF	Razem	Pożary	MZ	AF	Razem
Granowo	18	27	0	45	10	18	0	28
Grodzisk Wielkopolski	50	102	1	153	63	91	0	154
Kamieniec	10	13	0	23	12	16	0	28
Rakoniewice	45	65	1	111	45	39	0	84
Wielichowo	17	11	1	29	13	6	0	19
Razem w powiecie	140	218	3	361	143	170	0	313

MZ – miejscowe zdarzenia, AF – alarmy fałszywe.

Opracowano na podstawie: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej Grodzisk Wielkopolski

Wzrasta udział strażaków w likwidacji miejscowych zagrożeń, w tej grupie w 2004 r. zanotowano wzrost o 48 zdarzeń. W tych zdarzeniach strażacy pełnili funkcje ratownika medycznego, uwalniali uwięzionych w pojazdach, doprowadzali drogi publiczne do porządku po wypadkach, a nawet usuwali szkody po anomaliach pogodowych, pomagali policji przy zabezpieczaniu imprez kulturalnych, sportowych, religijnych. Takiego typu zdarzenia stanowiły w 200 roku 60% odnotowanych zdarzeń, podczas gdy pożary 39%.

Dzięki działaniom straży pożarnej udało się uratować mienie o wartości 5 277 000 zł, straty wyniosły 1 050 000 zł.

KPPSP prowadzi działania kontrolno – rozpoznawcze, przeprowadzając w 2004 roku 191 kontroli w 211 obiektach. Komenda prowadzi szeroko zakrojoną akcję prewencyjną, dotyczącą m.in. zagrożeń związanych z wypalaniem traw, pogadanki dla szkół, akcje informacyjne w prasie lokalnej.

Komenda sukcesywnie polepsza swoje wyposażenie. W samym tylko 2004 roku KPPSP zakupiła: poduszki pneumatyczne wysokociśnieniowe, samochód SH 24, lekki samochód rozpoznawczo - ratowniczy, aparaty powietrzne, sprzęt do prezentacji multimedialnych (na potrzeby Powiatowego Zespołu Reagowania Kryzysowego). W roku 2005 zakupiono: agregat oddymiający, cyfrowy rejestr rozmów, aparaturę wodną.

W zakresie sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatu stan techniczny wodociągów zakładowych i lokalnych nie budzi większych zastrzeżeń. Problemem pozostaje nadal brak wodociągu w Wielichowie. Ogólnie Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna obejmuje swym nadzorem 37 wodociągów miejskich i wiejskich.

W 2004 roku PPSSE kontrolując m. in. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, obiekty lecznictwa zamkniętego i otwartego nie stwierdziła poważniejszych uchybień w utrzymaniu prawidłowego stanu higieniczno – sanitarnego. Kontroli poddano także 101 sklepów spożywczych, gdzie obiektów nieprawidłowych stwierdzono 1,2%, a w zakładach żywienia zbiorowego, których skontrolowano 14, za nieprawidłowe uznano 7,14%. Warto dodać, że w 2002 roku wskaźniki nieprawidłowości wynosiły odpowiednio 4,42% i 26,6%. Oznacza to, że bardzo szybko ulega poprawie sytuacja w tej dziedzinie.

Na terenie Powiatu Grodziskiego nie stwierdza się wzrostu zachorowań na zatrucia pokarmowe oraz z tytułu chorób zawodowych. W 2002 roku liczba zatruc pokarmowych spadła o 34,8% w stosunku do roku poprzedniego. Także zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby typu B i C była w 2004 roku niższa w stosunku do roku poprzedniego o 25,2%.

Jeśli chodzi o stan szkół w omawianym zakresie, to także w tej materii z roku na rok poprawia się sytuacja. Zarówno w kwestii dostosowania mebli, jak i oświetlenia.

Służby weterynaryjne odnotowały w ubiegłym roku spadek przypadków zachorowań na wściekliznę wśród zwierząt. Obserwacją pod kątem wystąpienia tej choroby objęto w 2004 roku o 41,4% mniej psów. Z pewnością ma na ten fakt wpływ trwająca od kilku lat akcja rozrzucania w lasach szczepionek dla zwierząt dziko żyjących.

Bardzo ważnym problemem Powiatu Grodziskiego w zakresie służb weterynaryjnych jest wysoki procent krów dotkniętych enzootyczną białaczką bydła – w sektorze drobnotowarowym 154 szt., a w sektorze wielkotowarowym 942. Mimo, że choroba ta nie stanowi zagrożenia dla człowieka, mogą w przyszłości zaistnieć problemy ze zbywaniem mleka i mięsa, pochodzącego od chorych zwierząt. Niestety na 2005 rok Wojewódzki Lekarz Weterynarii nie włączył powiatu grodziskiego w akcję zwalczania tej choroby, gdzie chore sztuki wykupuje się z urzędu. W 2004 roku po raz pierwszy odnotowano przypadki gruźlicy u krów.

Na początku 2005 roku na terenie Powiatu Grodziskiego wykryto pierwszy (trzeci w Wielkopolsce) przypadek wystąpienia choroby BSE u krowy.

8. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

A. Mieszkalnictwo

W zasobach mieszkaniowych Powiatu Grodziskiego w ostatnim okresie zanotowano nieznaczny spadek mieszkań stale zamieszkałych. Ilość tych mieszkań w 1999 roku ogółem wynosiła 12 280 oraz 49 454 izb, a w 2002 roku kształtowała się na poziomie 12 000 i 51 941 izb. Ponowny wzrost odnotowano w 2003 roku: ilość mieszkań - 12 905, a izb - 55 456, który trwał do roku 2004: 12 931 mieszkań i 55 599 izb. Liczby pokazują ciągły wzrost liczby izb pomimo wahań w liczbach mieszkań.

Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w m² w 1999 roku wynosiła 78,1 (województwo - 66,9), w 2002 roku wskaźniki te wzrosły do 89,5 dla Powiatu Grodziskiego oraz 75,9 dla Województwa Wielkopolskiego. Liczba osób na jedno mieszkanie wynosiła 3,95 (województwo - 3,46), w roku 2002 - 4,05 dla powiatu i 3,34 dla województwa. Spadkowi uległ wskaźnik przeciętnej liczby osób na jedną izbę, w 1999 roku liczba osób na jedną izbę wynosiła 0,98 (województwo - 0,93), w roku 2002 - 0,94 dla powiatu i 0,91 dla Wielkopolski. Choć rok 2003 przyniósł wzrost liczby mieszkań, wzrost ten nie szedł w parze ze wzrostem ludności zamieszkującej w tych mieszkaniach, spadł on do 0,89 dla Powiatu Grodziskiego i 0,84 dla Wielkopolski.

Wybrane mierniki w zakresie mieszkań oddanych do użytku w roku 2002 przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Mieszkania ogółem w tysiącach	Przeciętna				
		liczba izb w mieszkaniu	liczba osób na		powierzchnia użytkowa w m ²	
			1 mieszkanie	1 izbę	1 mieszkania	na 1 osobę
Powiat Grodziski	12 000	4,30	4,05	0,94	89,5	22,0
Województwo Wielkopolski	953 100	3,94	3,48	0,88	75,9	21,7

Opracowano na podstawie: Ważniejsze dane o Powiatach i Gminach Województwa Wielkopolskiego – WUS – Poznań 2003

Rok 2003 przedstawiał się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania ogółem w tysiącach	Przeciętna				
		liczba izb w mieszkaniu	liczba osób na		powierzchnia użytkowa w m ²	
			1 mieszkanie	1 izbę	1 mieszkania	na 1 osobę
Powiat Grodziski	12 905	4,30	3,81	0,89	89,4	23,5
Województwo Wielkopolski	1 023 264	3,93	3,28	0,84	75,9	23,1

Opracowano na podstawie: Województwo Wielkopolskie. Podregiony, powiaty, gminy 2004 – WUS – Poznań 2004

B. Wodociągi, kanalizacja, ścieki

WYSZCZEGÓLNIENIE	sieć w km				połączenia do budynków mieszkalnych				zużycie wody w gospodarstwach domowych w dam ³		ścieki odprowadzane w dam ³	
	wodociągowa rozdzielcza		kanalizacyjna		wodociągowe		kanalizacyjne		2003	2004	2003	2004
	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004				
Powiat Grodziski	453,4	453,7	112,7	121,0	8 362	8 543	2 966	3 352	1 652,5	1 611,7	809,0	968,3
Województwo Wielkopolskie	26 855,1	27 169,7	6 170,4	6 846,2	440 266	449 300	146 641	159 924	121 020,3	117 284,5	103 799,7	102 568,0

Opracowano na podstawie: Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego - WUS – Poznań 2005.

Gminy Powiatu Grodziskiego są zwodociągowane w 90 – 100%. Wyjątkiem jest miasto Wielichowo, które jako jedyne w Wielkopolsce nie posiada wodociągu.

Istniejące na terenie powiatu oczyszczalnie ścieków w 1999 roku obsługiwały tylko 21,7% mieszkańców powiatu, co oznaczało, że pozostała część mieszkańców korzystała z indywidualnych zbiorników gromadzenia ścieków. Stwarzało to groźbę niekontrolowanego przedostawania się zanieczyszczeń do gleby i wody. W roku 2002 wskaźnik ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków wzrósł do 34,1%.

W niektórych jednostkach osadniczych brak zbiorczych ujęć wody i wodociągów. Obserwuje się też nadmierną eksploatację wody.

Należy podjąć działania w kierunku modernizacji stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowej, minimalizacji strat na przesyle oraz należy podjąć budowę nowych ujęć wiejskich, ograniczyć pobór wody na cele przemysłowe poprzez zastosowanie zamkniętych obiegów.

Natomiast jeśli chodzi o sieć kanalizacyjną, to w gminie Grodzisk Wielkopolski skanalizowane jest tylko miasto, gdzie obecnie trwa rozbudowa sieci kanalizacyjnej – po jej ukończeniu miasto będzie skanalizowane w 85%. Na terenie gminy znajduje się jedna oczyszczalnia ścieków, która mieści się przy Miejskim Zakładzie Komunalnym.

W gminie Rakoniewice kanalizacja jest w bardzo dobrym stanie, ale liczy tylko ok. 12 km. Podłączonych jest do niej 580 gospodarstw. Stanowi to 20% skanalizowania miasta i gminy. Oczyszczalnie ścieków komunalnych w Rakoniewicach, Jabłonie, Wiosce i Józefinie są eksploatowane w pełni.

Wielichowo posiada jedną, mechaniczno – biologiczną oczyszczalnię ścieków komunalnych o projektowanej przepustowości 954m³/d. Gmina Kamieniec natomiast jest skanalizowana w 25%, a ścieki są oczyszczane w czterech niewielkich oczyszczalniach ścieków w: Szczepowicach,

Sepnie, Kościanie i Czempiniu. Główna oczyszczalnia znajduje się w samym Kamieńcu, który zresztą jest w 100% skanalizowany.

W gminie Granowo, jedynie Granowo jest skanalizowane w 100%, tu też są zlokalizowane dwie oczyszczalnie ścieków. Granowo i niektóre wsie posiadają częściową kanalizację deszczową.

Zestawienie Gminnych Oczyszczalni Ścieków.

Gmina	Lokalizacja oczyszczalni	Przepustowość w m ³ /d	Odbiornik
RAKONIEWICE	Jabłonna	25,0	b.d.
	Rakoniewice	1 040	rów melioracyjny
	Józefin	36,02	rów melioracyjny
	Wioska	3,2	kanalizacja deszczowa
	Rostarzewo	500	rów melioracyjny
	Ruchocice	32,5	rów melioracyjny
GRANOWO	Granowo	900	rów melioracyjny
	Bielawy	5,1	rów przykryty
WIELICHOWO	Wielichowo	954	rów melioracyjny
KAMIENIEC	Kamieniec	300	Rów Grodziski
	Szczepowice	15,0	Rów Łagiewniki
	Sepno	21,6	Kanal Prut
GRODZISK WLKP.	Grodzisk Wlkp.	3000	Kanal Grodziski

Ponadto na terenie powiatu funkcjonują przykładowe oczyszczalnie ścieków, mieszczące się w Goździnie, Granowie, Grodzisku Wielkopolskim, Augustowie, Gradowicach, Wielichowie, Konojadzie, Parzęczewie i Ptaszkowie.

Na terenie gmin Kamieniec i Wielichowo realizowane są przydomowe oczyszczalnie ścieków. W gminie Kamieniec jest ich 86, a w Wielichowie 20. Sieć kanalizacyjna występuje głównie w miastach. Dostęp do kanalizacji sanitarnej ma obecnie około 39,7% mieszkańców. Z tego też powodu większość oczyszczalni nie jest w pełni wykorzystana. Obecnie inwestycje w kierunku rozbudowy kanalizacji prowadzi się w Grodzisku Wlkp. i po jej ukończeniu miasto będzie skanalizowane w 85%.

* - opracowano na podstawie „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Grodziskiego”

C. Sieć gazowa

Surowcami energetycznymi w powiecie są pokłady gazu ziemnego zalegające w utworach wapiennych permu górnego występujące w północno - wschodniej i wschodniej części powiatu. Złóża gazu ziemnego Powiatu Grodziskiego przynależą do złóż występujących na Nizinie Polskiej,

których łączny udział w całkowitych zasobach kraju stanowi 63,7%. Łącznie zasoby wydobywalne złóż gazu ziemnego w Powiecie Grodziskim wynoszą 1 431,05 mln m³.

Baza zasobowa gazu ziemnego Powiatu Grodziskiego stanowi około 1,03% rozpoznanych zasobów gazu w Polsce. W 2001 r. produkcja gazu pokrywała 43,9% krajowego zapotrzebowania. Niedobór uzupełniony został importem, który wyniósł 6 098 mld m³.

Sieć gazową, odbiorców i zużycie gazu w gospodarstwach domowych w miastach powiatu przedstawia poniższe zestawienie:

Powiat Grodziski	sieć rozdzielcza w km	połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych	odbiorcy gazu	zużycie gazu	
				w dm ³	na 1 odbiorcę w m ³
1999	66,8	1 877	3 802,0	11 913,8	1 834,6
2002	67,9	2 066	3 770,0	5 341,0	1 420,3

Opracowano na podstawie: Ważniejsze dane o Powiatach i Gminach Województwa Wielkopolskiego – WUS – Poznań 2003 oraz Roczniki statystyczne WUS, Poznań

Sieć gazowa w Powiecie Grodziskim w 2002 roku wynosiła ogółem 311,7 km, w tym doprowadzonych było 4 483 połączeń do budynków zbiorowego zamieszkania. Zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych szacowane było w 2002 roku na poziomie 8,7 hm³.

W okresie porównywanym wyżej, zauważa się stopniowy rozrost sieci rozdzielczej gazu wraz z rosnącą liczbą połączeń do budynków mieszkalnych. Zjawiska te powodują jednak spadek odbiorców gazu oraz jego zużycia. Powiat Grodziski w 80% jest zgazyfikowany. Część sieci gazowej, zakładanej w latach 80 - tych jest stalowa. W nowych przyłączach gazu stosowana jest technologia zapewniająca pięćdziesięcioletni okres trwałości urządzeń przesyłowych. Dla rozwoju powiatu, ważnym argumentem w tym zakresie jest możliwość zapewnienia każdemu inwestorowi nieograniczonej ilości gazu.

Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu w gospodarstwach domowych w 2003 i 2004 roku.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Sieć gazowa w km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych		Odbiorcy gazu z sieci		Zużycie gazu z sieci			
							w hm ³		na 1 mieszkańca w m ³	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004
Powiat Grodziski	326,1	473,3	5 223	5 297	6 763	7 000	11,1	9,7	226,1	-
Województwo Wielkopolskie	10 426,9	10 822,4	190 135	190 582	492 989	513 200	442,9	412,2	132,0	-

Opracowano na podstawie: Województwo Wielkopolskie. Podregiony, powiaty, gminy 2004 – WUS – Poznań 2004 oraz Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego - WUS – Poznań 2005

D. Sieć energetyczna

Wyszczególnienie		odbiorcy	zużycie (w ciągu roku)		
			MW/h	na 1 odbiorcę (kW/h)	na 1 mieszkańca (kW/h)
Powiat Grodziski	1999	5 617	11 230	1 999,3	629,6
	2002	5 901	11 641	1 972,7	644,0
	2003	5 904	12 110	2 051,2	652,6
	2004	5 914	11 974	2 024,7	642,8

Opracowano na podstawie: Ważniejsze dane o Powiatach i Gminach Województwa Wielkopolskiego, WUS – Poznań 2003, 2004, Roczniki statystyczne WUS, Poznań oraz Biuletyn Statystyczny Województwa Wielkopolskiego - WUS – Poznań 2005

Analizując dane zawarte w tabeli w latach 1999 - 2002, zauważa się wzrost liczby odbiorców energii elektrycznej w miastach oraz jej zużycia w ciągu roku w MW/h. Natomiast zużycie energii elektrycznej w ciągu roku na 1 odbiorcę ulegało powolnemu spadkowi. Tendencję powyższą można m.in. odczytać jako spadek liczby użytkowników pobierających energię w dużych ilościach, jak również coraz liczniejsze wprowadzanie nowych energooszczędnych technologii przez małych przedsiębiorców. Rok 2003 przyniósł wzrost zarówno odbiorców energii, jak i zużycia energii na jednego mieszkańca i jednego odbiorcę. W roku 2004 zanotowano spadek ogólnego zużycia energii elektrycznej przy jednoczesnym wzroście liczby odbiorców.

Zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w Powiecie Grodziskim w porównaniu do powiatów ościennych przedstawia się następująco: Powiat Nowotomyski – 2 031,1 kW/h a Powiat Wolsztyński – 2 092,4 kW/h.

Sieć przesyłowa energii elektrycznej na terenie powiatu jest w większości siecią napowietrzną, co stwarza możliwości zwiększonej awaryjności, na skutek niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

E. Komunikacja, drogi

Przez Powiat Grodziski przebiegają ważne szlaki komunikacyjne dla ruchu samochodowego takie jak:

- **droga krajowa** nr 32 Poznań – Zielona Góra – granica RP, dł. **33,0 km**
- **droga wojewódzka** nr 308 Kościan – Grodzisk Wielkopolski – Nowy Tomysł stanowiąca połączenie z drogą krajową nr 2 Berlin – Poznań - Warszawa – Moskwa, i wjazd/zjazd na

autostradę Wschód – Zachód. Dzięki temu połączeniu w znaczny sposób skraca się droga do granicy RP mieszkańców Pld. Polski chcących przekroczyć granicę w Świecku, dl. **23,8 km**

- **droga wojewódzka** nr 305 Wolsztyn – Nowy Tomysł pozwalająca dotrzeć do pięknie położonego w lesie Jeziora Kuźnickiego, a także dojazd do autostrady Nr 2 dl. **8,9 km**
- **droga wojewódzka** nr 312 Czacz – Wielichowo, dl. **17,6 km**

Podział dróg przebiegających przez obszar powiatu.

rodzaj drogi	łączna długość odcinków (km)
krajowe	33,0
wojewódzkie	50,3
powiatowe	272
gminne	424

Opracowano na podstawie: Powiatowy Zarząd Dróg Grodzisk Wielkopolski

Szlaki komunikacyjne na terenie powiatu przedstawiają poniższe zestawienia:

Drogi powiatowe (dane na 31.12.2004 r.).

Powiat Grodziski	ogółem w km	o nawierzchni twardej			gruntowe
		razem	ulepszonej	nieulepszonej	
	272	221	213	8	51

Opracowano na podstawie: Powiatowy Zarząd Dróg Grodzisk Wielkopolski

Drogi gminne i lokalne miejskie.

Powiat Grodziski	ogółem	o nawierzchni		na 100 km ² w km
		twardej	ulepszonej	
	424	164	134	313,2

Opracowano na podstawie: Powiatowy Zarząd Dróg Grodzisk Wielkopolski

Powiat administruje siecią dróg o łącznej długości 272 km, w tym 51 km dróg gruntowych.

Otrzymywane środki finansowe nie zabezpieczają potrzeb dotyczących bieżącego utrzymania dróg, w związku z tym stan techniczny dróg na terenie powiatu pozostawia wiele do życzenia.

Występuje niedorozwój oraz przeciążenie sieci drogowej.

Wykaz dróg powiatowych na terenie Powiatu Grodziskiego.

Powiatowy Zarząd Dróg w Grodzisku Wielkopolskim administruje na terenie Powiatu Grodziskiego drogami powiatowymi pozamiejskimi o łącznej długości 252,5 km oraz miejskimi o długości 19,5 km.

W podziale na rodzaje nawierzchni dróg ich wykaz przedstawia się następująco:

- a) drogi o nawierzchni bitumicznej – 212,7 km

b) drogi o nawierzchni utwardzonej:

- tłuczniowej - 2,1 km
- brukowcowej – 1,5 km
- żużlowej - 3,4 km
- betonowej – 0,9 km
- kostka – 0,2 km

c) drogi o nawierzchni nieutwardzonej (gruntowe) – 51,3 km

Zlokalizowane są one na obszarze 5 gmin wchodzących w skład powiatu, tj. gm. Grodzisk Wielkopolski, gm. Granowo, gm. Kamieniec, gm. Rakoniewice i gm. Wielichowo.

W zakresie każdej z gmin, sieć dróg powiatowych pozamiejskich przedstawia się następująco:

- gmina Granowo – 32,034 km
- gmina Grodzisk Wielkopolski – 42,687 km
- gmina Kamieniec – 62,946 km
- gmina Rakoniewice – 71,290 km
- gmina Wielichowo – 43,543 km

a dróg (ulic) powiatowych miejskich:

- m. Grodzisk Wielkopolski – 16,289 km
- m. Rakoniewice – 1,450 km
- m. Wielichowo – 1,761 km

Stan techniczny sieci dróg powiatowych administrowanych przez PZD w Grodzisku Wielkopolskim przedstawia się następująco:

a) drogi pozamiejskie

- drogi w stanie b. dobrym - 5% tj. 12,625 km
- drogi w stanie dobrym - 20% tj. 50,500 km
- drogi w stanie zadowalającym - 25% tj. 63,125 km
- drogi w stanie złym - 20% tj. 50,500 km
- drogi w stanie b. złym - 30% tj. 75,750km

b) drogi miejskie

- drogi (ulice) w stanie dobrym - 10% tj. 1,95 km
- drogi (ulice) w stanie zadowalającym - 30% tj. 5,85 km
- drogi (ulice) w stanie złym - 60% tj. 11,70 km

III. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI POWIATU GRODZISKIEGO

Lista zadań, zmierzających do poprawy sytuacji Powiatu została sporządzona na podstawie projektów strategicznych, opracowanych podczas prac nad *Strategią rozwoju Powiatu Grodziskiego na lata 2002 - 2012*. Obejmuje ona wszystkie te obszary, które wymagają podjęcia działań, w celu osiągnięcia optymalnych warunków dla dalszego rozwoju Powiatu.

1. Wsparcie dla kultury i ochrona dziedzictwa

- 1.1. Tworzenie sprzyjających warunków do podejmowania inicjatyw racjonalnego zagospodarowania terenów „podworskich”.
- 1.2. Pozyskiwanie sponsorów, inwestorów wspierających kulturę.
- 1.3. Opracowanie katalogu dóbr kulturowych dla rozwoju agroturystyki.
- 1.4. Dofinansowanie bibliotek, celem zwiększenia księgozbiorów.
- 1.5. Poszerzenie oferty w zakresie poszczególnych dziedzin naukowych.
- 1.6. Wyposażenie bibliotek w połączenia internetowe.
- 1.7. Wspieranie różnych form organizacyjnych twórczości ludowej powiatu.
- 1.8. Promowanie zespołów ludowych działających na terenie powiatu.
- 1.9. Promocja Muzeum Ziemi Grodziskiej.
- 1.10. Stworzenie „Centrum Kultury” dla zagospodarowania wolnego czasu dzieci i młodzieży.
- 1.11. Rozbudowa Miejsko - Gminnego Ośrodka Kultury w Grodzisku Wlkp.
- 1.12. Powołanie „Muzeum Sztuki Ludowej” w Grodzisku Wlkp.

2. Aktywizacja i wsparcie rolnictwa

- 2.1. Wykorzystanie sprzyjających warunków klimatycznych dla rozwoju produkcji rolnych.
- 2.2. Wspieranie gospodarstw specjalistycznych, wysokotowarowych.
- 2.3. Umożliwienie wprowadzenia nowych miejsc pracy w rolnictwie.
- 2.4. Wykorzystanie wysokiej kultury rolnej w kierunku wprowadzenia nowych rodzajów upraw i hodowli.
- 2.5. Promocja zdrowej żywności.
- 2.6. Stworzenie warunków do segregacji odpadów komunalnych.
- 2.7. Promocja nowoczesnych technologii produkcji, przyjaznych środowisku naturalnemu.

3. Udoskonalenie gospodarki odpadami

- 3.1. Prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami stałymi.
- 3.2. Podjęcie działań w kierunku utylizacji odpadów stałych.

4. Rozwój rynku pracy i przedsiębiorczości

- 4.1. Podjęcie działań w kierunku pozyskania inwestorów krajowych i zagranicznych.
- 4.2. Wprowadzenie ulg inwestycyjnych przez samorządy gminne.
- 4.3. Promowanie terenów budowlanych i obiektów możliwych do zagospodarowania przestrzennego.
- 4.4. Tworzenie dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej przez małe i średnie firmy w sektorze usług i przetwórstwie rolno - spożywczym.
- 4.5. Opracowanie przez gminy programów ukierunkowanych na tworzenie miejsc pracy.
- 4.6. Opracowanie międzygminnych programów dla pozyskania funduszy unijnych.
- 4.7. Zintegrowanie lokalnych organów i podmiotów wokół rozwoju przedsiębiorstw.
- 4.8. Współdziałanie administracji rządowej z samorządem lokalnym, powiatowym i gminnym.
- 4.9. Rozwój przedsiębiorczości na terenach wiejskich.
- 4.10. Dostosowanie edukacji do potrzeb rynku.
- 4.11. Wzrost mobilności społecznej i zawodowej przeciwdziałającej narastaniu ubóstwa dziedzicznego.
- 4.12. Przygotowanie młodzieży do umiejętności odnajdywania się w rzeczywistości gospodarki.

5. Działania na rzecz pomocy społecznej

- 5.1. Stworzenie warunków dla rozwoju specjalistycznych placówek pomocy społecznej.
- 5.2. Opracowanie i wdrożenie programu poprawy sytuacji rodzin i osób niepełnosprawnych.
- 5.3. Powołanie Powiatowego Zespołu Koordynacyjnego do monitorowania strategii rozwoju pomocy społecznej.
- 5.4. Rozwój i wspieranie działalności organizacji pozarządowych, a w szczególności ich aktywności samopomocowych.
- 5.5. Podejmowanie działań w kierunku pozyskania pozabudżetowych środków finansowych.
- 5.6. Podjęcie działań w kierunku tworzenia poradnictwa specjalistycznego.
- 5.7. Działania edukacyjne i promujące kierunki rozwoju pomocy społecznej.
- 5.8. Podjęcie działań w kierunku edukacji o zagrożeniach społecznych.
- 5.9. Podjęcie działań w kierunku zwiększania profilaktyki, terapii uzależnień.
- 5.10. Podjęcie działań w kierunku stworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5.11. Podejmowanie działań prewencyjnych w zakresie zjawisk patologicznych.

6. Poprawa struktury ochrony zdrowia

- 6.1. Restrukturyzacja bazy lokalowej szpitala powiatowego.
- 6.2. Adaptacja do koniecznych wymogów sanitarno - epidemiologicznych bloku operacyjnego.
- 6.3. Uruchomienie oddziału długoterminowego.
- 6.4. Ograniczenie wskaźnika śmiertelności okołowypadkowej.
- 6.5. Zakup karetki reanimacyjnej i wypadkowej.
- 6.6. Profilaktyka chorób cywilizacyjnych.
- 6.7. Propagowanie zdrowego stylu życia.
- 6.8. Profilaktyka chorób nowotworowych, układu krążenia, cukrzycy.
- 6.9. Promocja zdrowia.
- 6.10. Edukacja zdrowotna społeczeństwa.
- 6.11. Polepszenie usług medycznych dla dzieci i młodzieży uczącej się.

7. Rozwój systemu edukacji i bazy edukacyjnej

- 7.1. Poprawa bazy lokalowo - sprzętowej placówek oświatowo - wychowawczych.
- 7.2. Wyposażenie szkół w sale komputerowe.
- 7.3. Powszechny dostęp do internetu.
- 7.4. Tworzenie systemu zachęt dla młodzieży powiatu, zwłaszcza w środowiskach wiejskich do kontynuowania kształcenia na poziomie wyższym.
- 7.5. System stypendialny dla uzdolnionej młodzieży z rodzin niezamożnych.
- 7.6. Fundacje zakładów pracy dla uczniów - przyszłych pracowników.
- 7.7. Rozszerzenie oferty edukacyjnej głównie w zakresie nauczania języków obcych, zwłaszcza języka angielskiego.
- 7.8. Stałe podnoszenie kwalifikacji kadry pedagogicznej.
- 7.9. Wzmożenie działań w kierunku pozyskania wykładowców języków obcych, zwłaszcza języka angielskiego.
- 7.10. Tworzenie warunków do aktywnego, zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży.
- 7.11. Tworzenie warunków dla podnoszenia wyników w zakresie wychowania fizycznego i sportu kwalifikowanego.
- 7.12. Przeciwdziałanie zjawiskom patologii wśród dzieci i młodzieży.
- 7.13. Zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych.

8. Poprawa bezpieczeństwa publicznego

- 8.1. Poprawa wyposażenia sprzętowego służb bezpieczeństwa publicznego.
- 8.2. Doposażenie PSP w specjalistyczny sprzęt ratowniczy.
- 8.3. Doposażenie policji w środki techniczne, łączność i tabor samochodowy.
- 8.4. Tworzenie systemu integracji działań w prowadzeniu akcji ratowniczych na terenie powiatu.
- 8.5. Opracowanie powiatowego planu zarządzania kryzysowego.
- 8.6. Utworzenie Powiatowego Centrum Powiadamiania Ratunkowego.
- 8.7. Wzmożenie monitoringu i działań prewencyjnych w środowiskach konfliktowych i patologicznych.
- 8.8. Przestrzeganie zasad sprzedaży alkoholu i wyrobów alkoholowych dzieciom do lat 18.
- 8.9. Edukacja młodzieży wspólnie z placówkami oświatowymi w zakresie rozpoznawania i zapobiegania zagrożeniom.
- 8.10. Popularyzacja nauki udzielania pierwszej pomocy ofiarom zdarzeń losowych.
- 8.11. Współpraca policji z młodzieżą i rodzicami.

9. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej

9.1. Mieszkalnictwo

- 9.1.1. Stworzenie warunków do rozwoju budownictwa jednorodzinnego i wielorodzinnego.

9.2. Wodociągi, kanalizacja, ścieki

- 9.2.1. Poprawa jakości wody poprzez modernizację stacji uzdatniania wody.
- 9.2.2. Podjęcie działań w kierunku budowy nowych ujęć wiejskich.
- 9.2.3. Kanalizacja wsi.
- 9.2.4. Usprawnienie studzienek burzowych.
- 9.2.5. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej.
- 9.2.6. Zapewnienie odpowiedniego standardu jakości wody, racjonalizacja jej użycia.

9.3. Drogi

- 9.3.1. Podjęcie działań w kierunku poprawy stanu nawierzchni dróg i chodników /szlaków komunikacyjnych/.
- 9.3.2. Budowa obwodnic - odciążenie szlaków biegnących przez miasta.
- 9.3.3. Sygnalizacja świetlna, budowa rond przy newralgicznych skrzyżowaniach oraz placówkach szkolnych.

9.3.4.Modernizacja dróg lokalnych - oznakowanie.

IV. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z WPI-F (*WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNO-FINANSOWY*)

Planowane inwestycje i modernizacje zostały ujęte w trzy grupy, które obejmują następujące obszary: infrastrukturę drogową, oświatę oraz informatyzację Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wielkopolskim. Finansowanie realizacji tych zadań pochodzić będzie zarówno ze środków własnych Powiatu, jak i z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, a w wybranych przypadkach także z innych źródeł. Kolejność wykonania zadań zależeć będzie zarówno od posiadanych środków finansowych, jak i wykonania planu na lata 2006 - 20013.

1. Program modernizacji i rozbudowy sieci dróg powiatowych

1.1. Przebudowa drogi nr 725 /nowy nr 3577P/ Łubnica – Grodzisk Wlkp.

Oczekiwane efekty: Poprawa bezpieczeństwa ruchu poprzez wykonanie poszerzenia drogi do 6,0 m szer., ułożenie nowej nawierzchni na dług. 7,6 km, odtworzenie rowów, ułożenie nawierzchni chodników /m. Łubnica i Zielęcín/.

1.2. Przebudowa skrzyżowania na drodze powiatowej nr 705 /nowy nr 2723 P/ m. Grodzisk Wlkp. ul.: Bukowska – Żwirowa -Wojska Polskiego – Mikołajczyka w Grodzisku Wlkp.

Oczekiwane efekty: Poprawa bezpieczeństwa ruchu poprzez: przebudowę skrzyżowania na skrzyżowanie z ruchem okrężnym typu rondo wraz z infrastrukturą podziemną oraz wykonanie oświetlenia.

1.3. Modernizacja nawierzchni drogi nr 654 /nowy nr 2454P / Maksymilianowo – Szczepowice.

Oczekiwane efekty: Poprawa bezpieczeństwa ruchu poprzez wykonanie nowej nawierzchni drogi na dług. 4,4 km, odtworzenie odwodnienia.

1.4. Modernizacja nawierzchni drogi nr 705 /nowy nr 2723 P/ Grodzisk Wlkp. – Opalenica.

Oczekiwane efekty: Poprawa bezpieczeństwa ruchu poprzez wykonanie nowej nawierzchni drogi na dług. 5,0 km, odtworzenie odwodnienia.

1.5. Modernizacja nawierzchni drogi nr 765/nowy nr 2754P/ Grodzisk Wlkp. - Kąkolewo.

Oczekiwane efekty: Poprawa bezpieczeństwa ruchu poprzez wykonanie nowej nawierzchni drogi na dług. 12,2 km, odtworzenie odwodnienia.

1.6. Modernizacja nawierzchni drogi nr 707 /nowy nr 2497P/ Woźniki - Kotowo.

Oczekiwane efekty: Poprawa bezpieczeństwa ruchu poprzez wykonanie nowej nawierzchni drogi na dług. 4,2 km, odtworzenie odwodnienia.

1.7. Budowa drogi nr 766 /nowy nr 3596 P/ Zdrój - Jabłonna.

Oczekiwane efekty: Poprawa bezpieczeństwa ruchu poprzez wykonanie nowej nawierzchni drogi na dług. 3,4 km, odtworzenie odwodnienia.

1.8. Budowa drogi nr 766 /nowy nr 3596 P/ Zdrój - Jabłonna.

Oczekiwane efekty: Poprawa bezpieczeństwa ruchu poprzez budowę drogi na dług. 2,4 km, szer. 5,5 – 6,0 m. oraz wykonanie odwodnienia.

1.9. Modernizacja nawierzchni drogi nr 730 /nowy nr 2459 P/ Granowo - Bielawy.

Oczekiwane efekty: Poprawa bezpieczeństwa ruchu poprzez wykonanie nowej nawierzchni drogi na dług. 5,0 km, odtworzenie odwodnienia.

1.10. Budowa drogi nr 772 /nowy nr 3581 P/ Jabłonna – Kuźnica Zbąska.

Oczekiwane efekty: Poprawa bezpieczeństwa ruchu poprzez wykonanie nowej drogi na dług. 2,4 km, szer. 5,5 m., wykonanie odwodnienia.

2. Program rozwoju informatyzacji Starostwa Powiatowego

1.1. Wymiana 25% sprzętu komputerowego urzędu.

Oczekiwane efekty: Przyjęte rozwiązanie pozwoli w cyklu 4-letnim na sukcesywną wymianę sprzętu komputerowego i sieciowego, który ze względu na tryb pracy, ulega szybkiemu wyeksploatowaniu.

1.2. Zakup oprogramowania, aktualizacja aplikacji, opieka serwisowa posiadanych systemów.

Oczekiwane efekty: Wdrożenie nowych aplikacji, niezbędnych dla sprawnego funkcjonowania Starostwa oraz dostarczenie nowych wersji w ramach podpisanych umów.

1.3. Dostosowanie systemów do zmieniających się przepisów prawa – realizacja projektów e-Europa, e- Polska, e-Wielkopolska.

Oczekiwane efekty: Projekty e-Europa, e-Polska nakładają, w swoich założeniach, liczne obowiązki na administrację publiczną. Głównym celem jest stworzenie społeczeństwa informacyjnego, konkurencyjnej gospodarki rynkowej.

3. Program rozwoju bazy oświatowej

3.1. Inwestycje planowane w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Kotowie

3.1.1. Wykonanie ogrodzenia terenu szkoły.

Oczekiwane efekty: Obiekty szkolne i tereny wokół szkoły winny być ogrodzone. W ZSP w Kotowie należałoby uzupełnić braki w ogrodzeniu – 900 metrów bieżących.

3.1.2. Budowa namiotowej hali sportowej.

Oczekiwane efekty: W bieżącym roku do Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Kotowie uczęszcza 546 uczniów, a więc namiotowa hala sportowa umożliwi odpowiednią realizację zajęć z wychowania fizycznego.

3.1.3. Wymiana okien i renowacja elewacji budynku ZSP.

Oczekiwane efekty: Zabytkowy obiekt pałacowy, w którym mieści się szkoła, wymaga gruntownych prac remontowych pod okiem konserwatora zabytków.

3.1.4. Urządzenie klasopracowni do mechanizacji rolnictwa w ZSP Kotowo.

Oczekiwane efekty: Urządzenie klasopracowni jest konieczne ze względów dydaktycznych, w związku z tym, że szkoła kształci w zawodzie technik rolnik.

3.2. Inwestycje planowane w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Grodzisku Wielkopolskim

3.2.1. Budowa boiska sportowego ZSP w Grodzisku Wlkp.

Oczekiwane efekty: Pełnowymiarowe boisko o sztucznej nawierzchni trawiastej będzie przystosowane do rozgrywek w piłkę ręczną, siatkową i koszykową. Dodatkowo wyposażone będzie w bieżnię lekkoatletyczną.

3.2.3. Urządzenie klasopracowni do przedmiotów zawodowych w ZSP Grodzisk Wlkp.

Oczekiwane efekty: Urządzenie klasopracowni jest konieczne ze względów dydaktycznych, w związku z tym, że szkoła kształci w wielu zawodach technicznych.

3.3. Inwestycje planowane w Liceum Ogólnokształcącym w Grodzisku Wlkp.

3.3.1. Remont kapitalny dachu Liceum Ogólnokształcącego w Grodzisku Wlkp.

Oczekiwane efekty: Dach jest nieszczelny i wymaga wymiany, a rodzaj pokrycia dachowego wymaga uzgodnienia z konserwatorem.

3.4. Inwestycje planowane w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Grodzisku Wlkp.

3.4.1. Kapitalny remont Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Grodzisku Wlkp.

Oczekiwane efekty: Siedziba placówki wymaga gruntownego remontu, m.in.: wymiany okien, drzwi, elewacji itp. dla poprawy komfortu dzieci i rodzin, korzystających z jej poradnictwa.

V. POWIĄZANIA PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE POWIATU

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Grodziskiego na lata 2006 - 2013 jest kontynuacją działań podejmowanych przez samorządy, realizujące zadania, wynikające z dokumentu „Strategia Rozwoju Powiatu Grodzisk Wielkopolski na lata 2002 - 2012”. W latach ubiegłych na terenie Powiatu Grodziskiego prowadzono inwestycje z różnych dziedzin: infrastruktury technicznej, drogownictwa, edukacji czy sfery społecznej.

Zadania zawarte w *Planie Rozwoju Lokalnego Powiatu Grodziskiego na lata 2006 - 2013* stanowią kontynuację dotychczasowych i znajdują swe powiązania z innymi działaniami realizowanymi na podstawie innych dokumentów:

- Programu ochrony środowiska i planu gospodarki odpadami dla Powiatu Grodziskiego,
- Powiatowego programu przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- Programu współpracy Powiatu Grodziskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,

- Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej,
- Programu ochrony zdrowia,
- Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie Powiatu Grodziskiego.

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Grodziskiego na lata 2006 - 2013 wiąże się z „Narodowym Planem Rozwoju na lata 2004 - 2006”, strategiami gminnymi oraz „Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego”.

VI. SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Grodziskiego na lata 2006 - 2013 podlega określonemu systemowi wdrażania. Wykonanie i odpowiedzialność za *Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Grodziskiego na lata 2006 - 2013* powierza się Zarządowi Powiatu przy bezpośredniej koordynacji sekretarza powiatu. Pomocą powinny służyć komórki starostwa oraz jednostki organizacyjne powiatu.

Realizacja *Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Grodziskiego na lata 2006 - 2013* polegać będzie na przygotowaniu projektów w wymiarze strategicznym, służących realizacji ustalonych celów. Projekty te będą wdrażane głównie w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia.

Ze strony finansowej zadania te zapisano w Wieloletnim Planie Inwestycyjno - Finansowym, który w procesie realizacji zadań może podlegać aktualizacji i uzupełnianiu.

W celu odpowiedniego wdrażania *Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Grodziskiego na lata 2006 - 2013* powinno opracować się i uruchomić odpowiedni system informowania o podjętych etapach realizacji. *Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Grodziskiego na lata 2006 - 2013* powinien być udostępniany każdej zainteresowanej osobie.

VII. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Kolejnymi elementami warunkującymi sprawne oddziaływanie *Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Grodziskiego na lata 2006 - 2013* są jego monitoring i ocena.

System monitoringu w odniesieniu do *Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Grodziskiego na lata 2006 - 2013* polegać będzie na corocznym /na koniec roku/ składaniu informacji z realizacji zaplanowanych zadań. Sprawozdanie to składać będzie koordynator - sekretarz przed Radą Powiatu. Dane do sprawozdania spływać będą do koordynatora od jednostek i wydziałów odpowiedzialnych za realizację wyznaczonych zadań.

Ocenie podlegać będzie stopień wykonania *Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Grodziskiego na lata 2006 - 2013*, czyli realizacji zadań - ich zgodność z założeniami i poziom realizacji.

Aktualizacja treści *Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Grodziskiego na lata 2006 - 2013* przeprowadzana będzie według procedur, na jakich nastąpiło przyjęcie pierwotnego dokumentu. Jej efektem może być usunięcie zapisów w dokumencie lub naniesienia nowych działań.

Równie ważnym jak monitoring i ocena jest public relations *Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Grodziskiego na lata 2006 - 2013*, czyli jego przedstawienie jak największej liczbie społeczności powiatowej, w aspektach jego etapów realizacji, jak i korzyściach wynikających z podjętych działań. Zadania z zakresu komunikacji społecznej *Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Grodziskiego na lata 2006 - 2013* leżą w gestii Wydziału Rozwoju Gospodarczego, Współpracy z Zagranicą i Promocji Starostwa Powiatowego.

Dokument w pełnej wersji zostanie umieszczony w serwisie internetowym powiatu grodziskiego, a informacje o wykonanych zadaniach będą wywieszane w gablotach w starostwie oraz urzędach gmin. Należy uściślić również współpracę z lokalnymi mediami, w celu upowszechnienia treści *Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Grodziskiego na lata 2006 - 2013*.

Jeśli zaistnieje potrzeba istnieje możliwość wydania krótkiego folderu informacyjnego, który również drogą elektroniczną można rozesłać do instytucji i firm.

MATERIAŁ OPRACOWAŁ:

Wydział Rozwoju Gospodarczego, Współpracy z Zagranicą i Promocji
Starostwa Powiatowego w Grodzisku Wielkopolskim

Zawarte w treści dane, przygotowane zostały na dzień 1.04.2005 r., z późniejszą aktualizacją, o dostępne dane w miesiącu styczniu 2006 r.

Wieloletni Plan
Inwestycyjno - Finansowy
Powiatu Grodzisk Wielkopolski
na lata 2006 - 2013

Styczeń 2006 r.

Uchwałą Zarządu Powiatu Grodziskiego z dnia 6 kwietnia 2005r. został powołany Zespół do opracowania Wieloletniego Planu Inwestycyjnego i Wieloletniego Planu Finansowego na lata 2006 -2013.

W skład Zespołu weszły następujące osoby:

- Władysław Chwalisz	- Starosta Grodziski; Przewodniczący Zespołu
- Leonarda Karczmarczyk	- Przewodnicząca Komisji Budżetowej
- Ludwik Pluta	- Przewodniczący Komisji Edukacji
- Maciej Szumski	- Przewodniczący Komisji Polityki Socjalnej
- Killion Munyama	- Przewodniczący Komisji Współpracy z
Zagranicą
- Sławomir Kurkiewicz	- Przewodniczący Komisji Rozwoju
Gospodarczego i Rolnictwa
- Tomasz Dolata	- Sekretarz Powiatu
- Ewa Smoczyńska	- Skarbnik Powiatu
- Maria Piechocka	- Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie
- Ryszard Nowaczyk	- Dyrektor Powiatowego Zarządu Dróg
- Barbara Rożyńska-Szumska	- Dyrektor Samodzielnego Publicznego Zakładu
Opieki Zdrowotnej
- Grażyna Sterczak	- Naczelnik Wydziału Oświaty, Kultury
i Kultury Fizycznej
- Natalia Chorąziak	- Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska,
Rolnictwa i Leśnictwa
- Ewelina Stachowska	- Pełnomocnik Starosty ds. Unii Europejskiej
- Krzysztof Grześkowiak	- Informatyk Starostwa

Zespół ten podczas roboczych spotkań zebrał informacje na temat potrzeb inwestycyjnych na terenie Powiatu Grodziskiego. Oczywiście zadań inwestycyjnych zgłoszonych przez członków Zespołu było więcej, niż możliwości sfinansowania tych zadań w kolejnych latach z budżetu Powiatu. Koniecznym było więc, spośród zgłoszonych propozycji inwestycyjnych, wybrać priorytety i „dopasować” je do możliwości ich sfinansowania. Każde zadanie otrzymało – metodą punktową – wagę (ważność). W ten sposób wypracowano hierarchię zadań i nadano im priorytet wykonania w poszczególnych latach. Ich realizacja według szacunków bazujących na aktualnej wiedzy – na dzień sporządzania programu jest możliwa. Z pewnością w przyszłości pojawią się kolejne propozycje, wynikające ze zmieniających się potrzeb lub możliwości finansowych. Możliwości takie mogą zaistnieć w związku ze zwiększeniem dochodów własnych, dotacji władz wojewódzkich, czy innych funduszy jednostek centralnych i regionalnych lub pozyskaniem funduszy Unii Europejskiej.

Opracowanie tego dokumentu służy prognozie możliwości finansowych Powiatu Grodzisk Wlkp. w zakresie realizacji inwestycji ze środków własnych, zdolności kredytowej oraz pozyskania ewentualnego wsparcia ze źródeł pozabudżetowych. Dzięki temu dokumentowi wiadomo będzie, jaka skala inwestycji jest możliwa do realizacji w najbliższych latach.

Założenia finansowe

Skarbnik Powiatu przygotowała prognozę wydatków i dochodów Powiatu na lata 2006-2013.

Przedstawia się ona następująco:

Analiza struktury dochodów

Do potrzeb dokonania analizy wpływu poszczególnych źródeł dochodów na dochody ogółem powiatu należy porównać te kategorie. Porównanie takie przedstawia poniższa tabela.

Struktura wykonania dochodów Powiatu Grodziskiego

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	Razem
Budownictwo	321 893	0	0	0		321 893
Rolnictwo i łowiectwo	288 041	309 703	408 031	189 132	71 808	1 266 715
Leśnictwo	20 000	21 970	33 000	21 006	23 666	119 642
Transport	36 686	65 025	62 039	295 930	26 143	485 823
Gospodarka mieszkaniowa	22 173	539 057	216 531	224 814	351 883	1 354 458
Działalność usługowa	0	354 780	162 279	185 842	240 267	943 168
Administracja publiczna	1 373 495	1 009 010	1 464 157	1 116 815	175 625	5 139 102
Urzędy naczelnych organów władzy pań.	0	0	16 277	0	0	16 277
Bezpieczeństwo publiczne	3 890 902	4 124 258	4 092 226	975 743	1 494 415	14 577 544
Dochody od osób prawnych i innych	245 759	226 429	217 702	233 063	4 400 689	5 323 642
Różne rozliczenia	9 189 017	10 202 055	9 903 985	11 235 976	11 562 257	52 093 290
Oświata i wychowanie	181 716	1 208 201	1 981 450	119 004	88 586	3 578 957
Ochrona zdrowia	1 138 645	1 947 914	557 344	297 916	251 862	4 193 681
Opieka społeczna	575 863	986 050	941 018	1 235 321	80 182	3 818 434
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0	0	0	0	96 385	96 385
Edukacyjna opieka wychowawcza	0	105 983	135 843	138 762	143 933	525 521
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego				2 000	0	2 000
Kultura fizyczna i sport			30 381	128 560	124 210	283 151
Razem	17 284 190	21 100 435	20 222 263	16 399 884	19 132 911	94 139 683

Z powyższego zestawienia wynika, że zdecydowany wpływ na nierównomierne kształtowanie się wielkości dochodów w poszczególnych latach miały takie zjawiska, jak:

1. zmiana klasyfikowania dochodów z opłat komunikacyjnych zaliczanych do roku 2003 w dziale 750 – Administracja publiczna, a od roku 2004 w dziale 756
2. zmiana finansowania w roku 2003 Policji
3. w roku 2001 zauważalny jest wzrost dochodów w dziale 851 – ochrona zdrowia / przekazano dodatkowe środki na uzupełnienie braków na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za bezrobotnych bez prawa do zasiłku
4. dofinansowanie z Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu inwestycji „Budowa Hali Sportowej” w dziale 801 - 2001r. , 2002r.
5. dotacje na inwestycje „Budowa Hali Sportowej „Gmina Grodzisk dział 801

Poniższa tabela przedstawia udział poszczególnych grup dochodów w średnich dochodach ogółem

Wyszczególnienie	2000	%	2001	%	2002	%	2003	%	2004	%	Razem	%
Subwencje	9 045 638	52,34	10 036 393	47,56	9 822 545	48,57	11 162 429	68,07	11 480 758	61,26	51 547 763	54,98
Dotacje	7 010 949	40,56	8 603 968	40,78	7 396 328	36,58	3 211 433	19,58	2 403 993	12,83	28 626 671	30,54
Dochody własne	1 227 603	7,10	2 460 074	11,66	3 003 390	14,85	2 026 022	12,35	4 855 631	25,91	13 572 720	14,48
Dochody ogółem	17 284 190	100	21 100 435	100	20 222 263	100	16 399 884	100	18 740 382	100	93 747 154	100

Zdecydowanie największym źródłem dochodów powiatu są subwencje /dział 758 /. W poszczególnych latach stanowiły one: 2000 r.– 52,34%, 2001 r. – 47,56%, 2002 r. – 48,57%, 2003 r. – 68,07%, 2004 r.- 61,95%. Średnio w badanym okresie - 55,07%

Na kształtowanie dochodów wpływ mają również:

1. dotacje z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji państwowej
2. dochody własne, w tym dochody podatkowe

Struktura wykonania wydatków

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	Razem
Budownictwo	317 000	0	0	0	0	317 000
Rolnictwo i łowiectwo	285 500	302 800	404 418	188 800	71 800	1 253 318
Leśnictwo	25 934	30 115	42 240	28 698	47 155	174 142
Transport	1 859 458	2 147 000	1 982 058	2 126 974	2 464 762	10 580 252
Turystyka	7 125	8 688	10 000	10 000	7 919	43 732
Gospodarka mieszkaniowa	13 872	9 985	13 464	14 910	16 863	69 094
Działalność usługowa	0	352 075	168 137	185 290	239 622	945 124
Administracja publiczna	2 601 013	2 638 314	2 686 010	2 785 083	3 814 968	14 525 388
Urzędy naczelnych organów władzy pań.	0	0	16 277	0	0	16 277
Bezpieczeństwo publiczne	3 884 174	4 135 459	4 097 839	1 000 671	1 693 444	14 811 587
Obsługa długu publicznego	0	24 742	93 149	40 425	36 990	195 306
Różne rozliczenia	0	0	0	0	0	
Oświata i wychowanie	5 891 324	8 203 239	8 150 586	6 617 850	7 861 123	36 724 122
Ochrona zdrowia	1 139 200	2 349 060	631 457	529 356	1 144 378	5 793 451
Opieka społeczna	571 225	1 086 545	1 036 838	1 310 681	601 947	4 607 236
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0	0	0	0	550 982	550 982
Edukacyjna opieka wychowawcza		626 100	635 355	709 876	715 980	2 687 311
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	78 500	69 940	64 558	61 247	76 449	350 694
Kultura fizyczna i sport	43 873	27 519	89 721	294 488	290 947	746 548
Razem	16 718 198	22 011 581	20 122 107	15 904 349	19 635 329	94 391 564

Z powyższej tabeli wynika, że powiat najwięcej wydaje na oświatę /dział Oświata i wychowanie oraz Edukacyjna opieka wychowawcza /.

Fakt ten jest również potwierdzony przez dane dotyczące dochodów: subwencja oświatowa stanowi największe źródło dochodów.

Kolejną sferą działań, na którą powiat przeznaczają duże środki finansowe jest bezpieczeństwo publiczne, administracja publiczna, transport, ochrona zdrowia oraz pomoc społeczna.

Szczególne znaczenie dla pełnej oceny sytuacji finansowej powiatu pod kątem potencjalnych możliwości inwestycyjnych ma analiza porównawcza wydatków majątkowych do wydatków ogółem.

Struktura wydatków majątkowych

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004
1. Wydatki ogółem	16 718 198	22 011 581	20 122 107	15 904 349	19 635 329
2. Wydatki majątkowe	1 821 082	5 000 557	3 983 191	1 171 276	3 074 568
3. 2:1 %	10,9	22,7	19,8	7,4	15,6
4. Wydatki bieżące	14 897 116	17 011 024	16 138 916	14 733 013	16 560 761
5. Dochody ogółem	17 284 190	21 100 435	20 222 263	16 399 884	19 132 911
6. Wolne środki na inwestycje	2 387 074	4 089 411	4 083 347	1 666 871	2 572 150

Wartość wolnych środków na inwestycje w latach 2000 - 2004 wyniosła w sumie 14 798 853 zł. W tym czasie poczyniono inwestycje, których poziom częściowo przekraczał kwotę wolnych środków, co spowodowało konieczność zadłużenia. W okresie tym wartość inwestycji wyniosła 15 050 674 zł.

W latach 2000 - 2004 budżet Powiatu był obciążony spłatą zobowiązań (raty + odsetki) w wysokości 1 563 672zł.

Własne środki inwestycyjne wyliczono na podstawie algorytmu: dochody ogółem – wydatki bieżące + wydatki na obsługę długu publicznego.

Wysokość tej kwoty wskazuje na zdolność powiatu do regulowania zobowiązań z zaciągniętych kredytów oraz zdolność do samodzielnego finansowania inwestycji.

II. Wynik Prognozy Dochodów i Wydatków Bieżących Powiatu na lata 2005 - 2013

Na podstawie przyjętych założeń powstała prognoza dochodów i wydatków Powiatu Grodziskiego na lata 2005 – 2013. Dla przejrzystości i ciągłości w prezentowanych tabelach uwzględniono również dane za lata 2000 - 2004. W całym tym okresie prognozy zarówno dochodów jak i wydatków bieżących będą rosły, generując wolne środki.

Poniższa tabela przedstawia dokładne wartości dochodów ogółem oraz wydatków bieżących w budżecie Powiatu w latach 2000 - 2013

Dochody i wydatki bieżące Powiatu Grodziskiego w latach 2000 - 2013

Rok	Dochody	Wydatki bieżące
2000	17 284 190	14 897 116
2001	21 100 435	17 011 024
2002	20 222 263	16 138 916
2003	16 399 884	14 733 013
2004	19 132 911	19 635 329
2005	20 881 191	19 894 191
2006	20 672 061	21 456 562
2007	21 085 502	19 323 369
2008	21 507 212	19 709 836
2009	21 937 356	20 104 030
2010	22 376 103	20 506 113
2011	22 823 625	20 916 236
2012	23 508 334	21 543 723
2013	24 213 584	22 190 035

W latach 2000- 2004 wzrost dochodów i wydatków cechowała duża dynamika (rok 2001 wzrost 22,07%, rok 2004 16,66%) w kolejnych latach założono, iż dochody własne i subwencje będą wzrastały mniej dynamicznie w granicach 2%. Co roku generowane będą wolne środki, które przeznaczyć można na inwestycje.

Projekcja wolnych środków na inwestycje

Wynikiem prognozy dochodów i wydatków bieżących jest szacunek dwóch wartości, będących sytuacją wyjściową do sporządzenia Wieloletniego Planu Inwestycyjnego

- wolnych środków, czyli różnicy pomiędzy dochodami ogółem i wydatkami bieżącymi w kolejnych latach
- wolnych środków na inwestycje, czyli wolnych środków pomniejszonych o kwoty istniejącego zadłużenia

Tabela nr 1 Wolne środki w budżecie Powiatu w latach 2005 - 2013

lata	Wolne środki
2005	987 000
2006	- 784 501
2007	1 762 133
2008	1 797 376
2009	1 833 326
2010	1 869 990
2011	1 907 389
2012	1 964 611
2013	2 023 549

Tabela nr 2 Wolne środki na inwestycje

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dochody ogółem	20 881 191	20 672 061	21 085 502	21 507 212	21 937 356	22 376 103	22 823 625	23 508 334	24 213 584
Wydatki bieżące	19 894 191	21 456 562	19 323 369	19 709 836	20 104 030	20 506 113	20 916 236	21 543 723	22 190 035
Wydatki na obsługę długu oraz spłatę zadłużenia	367 756	610 725	1 437 216	1 370 124	1 302 534	497 792	226 655	0	0
								0	0
Własne środki inwestycyjne	619 244	- 1395 226	324 917	427 252	530 792	1 372 198	1 680 734	1 964 611	2 023 549

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO POWIATU GRODZISKIEGO NA LATA 2006 - 2013

Chcąc realizować inwestycje powyżej kwoty wolnych środków na inwestycje, Powiat będzie musiał je finansować z kredytów, pożyczek i środków bezzwrotnych. Poziom zadłużenia budżetu Powiatu, mierzony procentowym wskaźnikiem rocznej obsługi długu zadłużenia do rocznych dochodów budżetowych, jak również wskaźnikiem wielkości długu do rocznych dochodów nie będzie tu znaczącym ograniczeniem możliwości zaciągania zobowiązań, których spłata miałaby przypaść na lata 2005 - 2013

Tabela poniższa przedstawia wskaźniki obsługi zadłużenia

LP		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1	Dochody	20 881 191	20 672 061	21 085 502	21 507 212	21 937 356	22 376 103	22 823 625	23 508 334	24 213 584
2	Obsługa zadłużenia rzeczywista	367 756	610 725	1 437 216	1 370 124	1 302 534	497 792	226 655	0	0
3	Obsługa zadłużenia maksymalna	3 132 178	3 100 809	3 162 825	3 226 081	3 290 603	3 356 415	3 423 543	3 526 250	3 632 038
4	Wskaźnik obsługi zadłużenia	1,8 %	2,9%	6,8%	6,4%	5,9%	2,2%	1,0%	0	0
5	Wykorzystanie w % 2:3	11,7	19,7	45,4	42,5	39,6	14,8	6,6	0	0
6	Zadłużenie rzeczywiste	2 564 668	4 351 869	3 130 803	1 909 737	688 671	219 665	0	0	0
7	Zadłużenie maksymalne	12 528 715	12 403 237	12 651 301	12 904 327	13 162 413	13 425 662	13 694 175	14 105 000	14 528 150
8	Wskaźnik długu do dochodów	12,3	21,0%	14,8 %	8,9 %	3,1 %	1,0 %	0	0	0
9	Wykorzystanie w % 6:7	20,5	35,1	24,7	14,8	5,2	1,6	0	0	0

Na podstawie prognozowanych dochodów i wydatków przyjęto do realizacji następujące inwestycje:

Planowanie inwestycyjne

Program modernizacji i rozbudowy sieci dróg powiatowych

Kod zadania: 01

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu

Nazwa zadania:

Przebudowa drogi nr 725 /nowy nr 3577P/ Łubnica – Grodzisk Wlkp.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na lata 2006-2007

Wartość inwestycji oszacowano na: 5.500.000 zł.

Źródło finansowania:

lata realizacji	2006	2007
środki własne Powiatu	700.000	825.000 zł
środki ZPORR	1.500.000	2.475.000 zł
razem	2.200.000	3.300.000 zł

Opis zadania:

Poprawa bezpieczeństwa ruchu, wykonanie poszerzenia drogi do 6,0 m szer. ułożenie nowej nawierzchni na dług. 7,6 km, odtworzenie rowów, ułożenie nawierzchni chodników w miejscowości: Łubnica i Zielęcín.

Kod zadania: 02

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu

Nazwa zadania:

Przebudowa skrzyżowania na drodze powiatowej nr 705 /nowy nr 2723 P/ w miejscowości Grodzisk Wlkp. ul.: Bukowska – Źwirowa -Wojska Polskiego – Mikołajczyka w Grodzisku Wlkp.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na rok 2006.

Wartość inwestycji: zadanie realizować będzie Gmina Grodzisk Wlkp. – Powiat przekazuje zadanie i pomoc finansową w wysokości 150.000 zł.

Źródło finansowania:

lata realizacji	2006
środki własne Powiatu	150.000 zł
środki Gminy Grodzisk Wlkp.	640.000 zł
razem	790.000 zł

Opis zadania:

Poprawa bezpieczeństwa ruchu, przebudowa skrzyżowania na skrzyżowanie z ruchem okrężnym typu rondo wraz z infrastrukturą podziemną oraz wykonanie oświetlenia.

Kod zadania: 03

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu

Nazwa zadania:

Modernizacja nawierzchni drogi nr 654 /nowy nr 2454P / Maksymilianowo – Szczepowice.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na rok 2008.

Wartość inwestycji oszacowano na: 978.000 zł.

Źródło finansowania:

lata realizacji	2008
środki własne Powiatu	247.000 zł
środki ZPORR	731.000 zł
razem	978.000 zł

Opis zadania:

Poprawa bezpieczeństwa ruchu, wykonanie nowej nawierzchni drogi na długości 4,4 km, istniejącej szer. 5,0 - 5,5 m, odtworzenie odwodnienia.

Kod zadania: 04

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu

Nazwa zadania:

Modernizacja nawierzchni drogi nr 705 /nowy nr 2723P/ Grodzisk Wlkp. – Opalenica.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na lata 2008 – 2009.

Wartość inwestycji oszacowano na: 1.350.000 zł.

Źródło finansowania:

lata realizacji	2008	2009
środki własne Powiatu	100.000 zł	238.000 zł
środki ZPORR	303.000 zł	709.000 zł
razem	403.000 zł	947.000 zł

Opis zadania:

Poprawa bezpieczeństwa ruchu, wykonanie nowej nawierzchni drogi na długości 5,0 km, istniejącej szer. 6,0 - 6,5 m, odtworzenie odwodnienia.

Kod zadania: 05

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu

Nazwa zadania:

Modernizacja nawierzchni drogi nr 765 /nowy nr 2754P/ Grodzisk Wlkp. - Kąkolewo

Realizacja inwestycji została zaplanowana na lata 2009 - 2010

Wartość inwestycji oszacowano na: 2.200.000 zł.

Źródło finansowania:

lata realizacji	2009	2010
środki własne Powiatu	250.000 zł	300.000 zł
środki ZPORR	760.000 zł	890.000 zł
razem	1.010.000 zł	1.190.000 zł

Opis zadania:

Poprawa bezpieczeństwa ruchu, wykonanie nowej nawierzchni drogi na długości 12,2 km, istniejącej szer. 5,0 - 7,0 m, odtworzenie odwodnienia.

Kod zadania: 06

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu

Nazwa zadania:

Modernizacja nawierzchni drogi nr 707 /nowy nr 2497P/ Woźniki - Kotowo

Realizacja inwestycji została zaplanowana na lata 2010 - 2011

Wartość inwestycji oszacowano na: 740.000 zł.

Źródło finansowania:

lata realizacji	2010	2011
środki własne Powiatu	100.000 zł	85.000 zł
środki ZPORR	300.000 zł	255.000 zł
razem	400.000 zł	340.000 zł

Opis zadania:

Poprawa bezpieczeństwa ruchu, wykonanie nowej nawierzchni drogi na długości 4,2 km, istniejącej szer. 5,0 - 5,5 m, odtworzenie odwodnienia.

Kod zadania: 07

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu

Nazwa zadania:

Modernizacja nawierzchni drogi nr 710 /nowy nr 3807 P/ Tarnowa – granica Powiatu.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na rok 2011.

Wartość inwestycji oszacowano na: 612.000 zł.

Źródło finansowania:

lata realizacji	2011
środki własne Powiatu	153.000 zł
środki ZPORR	459.000 zł
razem	612.000 zł

Opis zadania:

Poprawa bezpieczeństwa ruchu, wykonanie nowej nawierzchni drogi na długości 3,4 km, istniejącej szer. 5,0 - 6,0 m, odtworzenie odwodnienia.

Kod zadania: 08

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu

Nazwa zadania:

Budowa drogi nr 766 /nowy nr 3596 P/ Zdrój - Jabłonna

Realizacja inwestycji została zaplanowana na rok 2012 - 2013.

Wartość inwestycji oszacowano na: 3.880.000 zł.

Źródło finansowania:

lata realizacji	2012	2013
środki własne Powiatu	400.000 zł	570.000 zł
środki ZPORR	1.200.000 zł	1.710.000 zł
razem	1.600.000 zł	2.280.000 zł

Opis zadania:

Poprawa bezpieczeństwa ruchu, budowa drogi na długości 2,4 km, szer. 5,5 – 6,0 m.

Wykonanie odwodnienia.

Kod zadania: 09

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu

Nazwa zadania:

Modernizacja nawierzchni drogi nr 730 /nowy nr 2459 P/ Granowo – Bielawy.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na rok 2012.

Wartość inwestycji oszacowano na: 940.000 zł.

Źródło finansowania:

lata realizacji	2012
środki własne Powiatu	235.000 zł
środki ZPORR	705.000 zł
razem	940.000 zł

Opis zadania:

Poprawa bezpieczeństwa ruchu, wykonanie nowej nawierzchni drogi na długości 5,0 km, istniejącej szer. 5,0 - 6,5 m, odtworzenie odwodnienia.

Kod zadania: 10

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu

Nazwa zadania:

Budowa drogi nr 772 /nowy nr 3581 P/ Jabłonna – Kuźnica Zbąska.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na rok 2013.

Wartość inwestycji oszacowano na: 1.980.000 zł.

Źródło finansowania:

lata realizacji	2013
środki własne Powiatu	495.000 zł
środki ZPORR	1.485.000 zł
razem	1.980.000 zł

Opis zadania:

Poprawa bezpieczeństwa ruchu, wykonanie nowej drogi na długości 2,4 km, szer. 5,5 m, wykonanie odwodnienia.

Planowanie inwestycyjne

Program rozwoju informatyzacji Starostwa

Kod zadania: 11

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu.

Nazwa zadania:

Wymiana 25% sprzętu komputerowego.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na lata 2006- 2013.

Wartość inwestycji oszacowano na: 480.000 zł.

Źródło finansowania - środki własne Powiatu.

lata	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Wymiana 25% sprzętu komputerowego	60.000 zł	60.000 zł	60.000 zł	60.000 zł	60.000 zł	60.000 zł	60.000 zł	60.000 zł

Opis zadania:

Przyjęte rozwiązanie pozwoli w cyklu 4-letnim na sukcesywną wymianę sprzętu komputerowego i sieciowego. Komputery pracujące przez 8 godzin dziennie 5 dni w tygodniu (sprzęt sieciowy i serwery 24h/365 dni w roku) po czterech latach są wyeksploatowane i ulegają częstym awariom (całkowita amortyzacja komputera to 3 lata). Naprawy są kosztowne i powodują przestoje w pracy Starostwa. Kwestią bardzo ważną są również przechowywane dane na takim komputerze (serwerze), których utrata może powodować poważne konsekwencje.

Ponadto postęp technologiczny jest tak duży, że implementacja nowych aplikacji na takim przestarzałym sprzęcie jest niemożliwa (zazwyczaj dużo wyższe wymagania sprzętowe).

Kod zadania: 12

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu.

Nazwa zadania:

Zakup oprogramowania, aktualizacja aplikacji, opieka serwisowa posiadanych systemów.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na lata 2006 - 2013.

Wartość inwestycji oszacowano na: 240.000 zł.

Źródło finansowania – środki własne Powiatu

lata	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zakup oprogramowania, aktualizacja aplikacji, opieka serwisowa posiadanych systemów	30.000 zł	30.000 zł	30.000 zł	30.000 zł	30.000 zł	30.000 zł	30.000 zł	30.000 zł

Opis zadania:

w/w kwota została zaplanowana na zakup aktualizacji oprogramowania: finansowo – księgowego, kadrowo – płacowego, planowania budżetu, sprawozdawczości do RIO, fakturowania, prowadzenia ewidencji środków trwałych, prawnego oraz antywirusowego.

Wdrożenie nowych aplikacji, niezbędnych dla sprawnego funkcjonowania Starostwa oraz na dostarczenie nowych wersji w ramach podpisanych umów.

Kod zadania: 13

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu.

Nazwa zadania:

Dostosowanie systemów do zmieniających się przepisów prawa – realizacja projektów e-Europa, e- Polska, e-Wielkopolska.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na lata 2006- 2013.

Wartość inwestycji oszacowano na: 240.000 zł.

Źródło finansowania – środki własne Powiatu.

lata	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dostosowanie systemów do zmieniających się przepisów prawa – realizacja projektów e-Europa, e- Polska, e- Wielkopolska	30.000 zł	30.000 zł	30.000 zł	30.000 zł	30.000 zł	30.000 zł	30.000 zł	30.000 zł

Opis zadania:

Projekty e-Europa, e-Polska nakładają w swoich założeniach liczne obowiązki na administrację publiczną. Głównym celem jest stworzenie społeczeństwa informacyjnego, konkurencyjnej gospodarki rynkowej itp. Starostwo w roku 2004 przystąpiło do programu e-Wielkopolska, który to ma umożliwić docelowo obsługę obywatela przez Internet. W ramach zaplanowanej kwoty będą wdrażane również wszystkie wymogi, jakie nakłada ustawodawca lub nałoży w przyszłości. Planuje się też zakup i instalację infokiosków, implementacje podpisu elektronicznego (ważność certyfikaty jeden rok), jak i usprawnienie obsługi interesanta z wykorzystaniem narzędzi informatycznych.

Planowanie inwestycyjne

Program rozwoju bazy oświatowej

Kod zadania: 14

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu.

Nazwa zadania:

Wykonanie ogrodzenia terenu szkoły przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Kotowie.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na rok 2006.

Wartość inwestycji oszacowano na: 20.000 zł.

Źródło finansowania – środki własne Powiatu.

Opis zadania:

Obiekty szkolne i tereny wokół szkoły muszą być ogrodzone. W ZSP w Kotowie należałoby uzupełnić braki w ogrodzeniu – 900 metrów bieżących. Ogrodzenie powinno być wykonane z siatki powlekanej. Niezbędne jest również wyremontowanie drogi dojazdowej (wykonana jest z płyt betonowych - trelinki, w chwili obecnej w bardzo złym stanie).

Kod zadania: 15

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu.

Nazwa zadania:

Budowa namiotowej hali sportowej w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Kotowo.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na rok 2007.

Wartość inwestycji oszacowano na: 900.000 zł.

Źródło finansowania – środki własne Powiatu oraz przewidywane dofinansowanie ze źródeł poza budżetowych w kwocie 600.000 zł – Urząd Marszałkowski, Minister właściwy do spraw oświaty i nauki, środki Unii Europejskiej.

Opis zadania:

W bieżącym roku do Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Kotowie uczęszcza 546 uczniów. Lekcje wychowania fizycznego odbywają się na boisku (przy sprzyjających warunkach) lub w szkole. Postawienie namiotowej hali sportowej umożliwi realizację procesu dydaktycznego z wychowania fizycznego. Namiotowa hala sportowa ma wymiary 35x 20m, posiadając boisko do piłki ręcznej, koszykówki, siatkówki i badmintona. Powierzchnia boiska pokryta będzie sztuczną trawą i wyposażona we wszystkie niezbędne sprzęty sportowe.

Kod zadania: 16

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu.

Nazwa zadania: Budowa boiska sportowego przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Grodzisku Wlkp.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na rok 2008.

Wartość inwestycji oszacowano na: 450.000 zł.

Źródło finansowania – środki własne Powiatu.

Opis zadania:

W chwili obecnej powiat nie dysponuje żadnym boiskiem sportowym. Pełno wymiarowe boisko o sztucznej nawierzchni trawiastej będzie przystosowane do

rozgrywek w piłkę ręczną, siatkową i koszykową. Dodatkowo wyposażone będzie w bieżnię lekkoatletyczną. Lokalizacja przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Grodzisku Wlkp. gdzie dysponujemy odpowiednim terenem umożliwi korzystanie z niego zarówno uczniom tej szkoły, jak i uczniom Liceum Ogólnokształcącego, a w godzinach popołudniowych szerszemu kręgowi użytkowników.

Kod zadania: 17

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu.

Nazwa zadania:

Wymiana okien i renowacja elewacji budynku Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Kotowie.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na rok 2009.

Wartość inwestycji oszacowano na: 420.000 zł.

Źródło finansowania – środki własne Powiatu.

Opis zadania:

Zabytkowy budynek pałacowy, w którym mieści się Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kotowie wymaga, w pierwszym rzędzie, renowacji elewacji. Wstępny kosztorys na roboty remontowo - elewacyjne, blacharsko – dekarские, rusztowanie zewnętrzne i remont tarasu od strony zachodniej, to koszt ponad 200 tys. złotych (kosztorys z 2002r.) Niezbędna jest również wymiana okien. Okna w pałacu są drewniane (dębowe) i różnych wymiarów . Ilość okien do wymiany to 50 sztuk, różnej wielkości. Wszystkie prace muszą być prowadzone pod nadzorem konserwatora.

Kod zadania: 18

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu.

Nazwa zadania:

Kapitałny remont Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej w Grodzisku Wlkp.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na rok 2010.

Wartość inwestycji oszacowano na: 56.000 zł.

Źródło finansowania – środki własne Powiatu.

Opis zadania:

W budynku który zajmuje Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna niezbędne są: wymiana okien (12 sztuk), wymiana drzwi (6 par), wymiana drzwi

frontowych, malowanie gabinetów oraz korytarza, naprawa rynien na budynku i garażach, odnowienie elewacji budynku (szczególnie od strony wschodniej i południowej), wymiana wykładzin podłogowych w gabinetach i na korytarzach. Wskazane byłoby również zagospodarowanie terenu wokół budynku - położenie kostki brukowej.

Kod zadania: 19

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu.

Nazwa zadania:

Remont kapitalny dachu Liceum Ogólnokształcącego w Grodzisku Wlkp.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na rok 2011.

Wartość inwestycji oszacowano na: 70.000 zł.

Źródło finansowania – środki własne Powiatu.

Opis zadania:

W obecnej chwili dach na budynku Liceum pokryty jest blachą ocynkową. Powierzchnia dachu wynosi $\sim 500\text{m}^2$. Dach jest nieszczelny i zasadniczo wymagałby wymiany. Rodzaj pokrycia dachowego wymaga uzgodnienia z konserwatorem.

Kod zadania: 20

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu

Nazwa zadania:

Urządzenie klasopracowni do mechanizacji rolnictwa w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Kotowo.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na rok 2012.

Wartość inwestycji oszacowano na: 50.000 zł.

Źródło finansowania – środki własne Powiatu.

Opis zadania:

Jednym z przedmiotów w technikum kształcącym w zawodzie technik rolnik jest mechanizacja rolnictwa. Urządzenie klasopracowni posiadającej pomoce dydaktyczne np.: przekroje silników, stoły z imadłami umożliwi prowadzenie zajęć z zakresu: materiałoznawstwa, elementów budownictwa, maszyn rolniczych. Wskazane byłoby również zakupienie niektórych drobniejszych maszyn rolniczych.

Kod zadania: 21

Jednostka koordynująca: Zarząd Powiatu

Nazwa zadania:

Urządzenie klasopracowni do przedmiotów zawodowych w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Grodzisk Wlkp.

Realizacja inwestycji została zaplanowana na rok 2013.

Wartość inwestycji oszacowano na: 100.000 zł.

Źródło finansowania – środki własne Powiatu.

Opis zadania:

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Grodzisku Wlkp. kształceni są uczniowie w zawodach technik mechanik oraz mechanik pojazdów samochodowych, blacharz. lakiernik, ślusarz, stolarz (w Zasadniczej Szkole Zawodowej). Do prowadzenia zajęć dydaktycznych wymagana jest pracownia przedmiotów mechanicznych, elektrotechniki, technologii mechanicznej, rysunku zawodowego wyposażona w twardościomierze, wiertarki, małe frezarki, przyrządy do badania wytrzymałości, deski kreślarskie, etc. Pracownia wyposażona w najniezbędniejsze pomoce umożliwi realizację programu nauczania z przedmiotów zawodowych.

Wieloletni Plan Inwestycyjny jest planem krocącym. Obejmuje kolejne lata budżetowe. Pierwszy rok Planu stanowi jednocześnie inwestycyjną część projektu budżetu Powiatu.

Wieloletni Plan Inwestycyjny stanowi podstawę tworzenia projektów budżetów Powiatu Grodziskiego w zakresie zadań inwestycyjnych na kolejne lata.

Plan ten powinien być aktualizowany poprzez wprowadzenie nowych zadań lub nanoszenie korekt danych dotyczących zadań inwestycyjnych już ujętych w Planie. Horyzont czasowy Planu ulega przesunięciu do przodu w trakcie przygotowywania kolejnych edycji Planu.

Oprócz wykazu inwestycji planowanych do realizacji w ramach Planu zostanie opracowana lista najważniejszych zadań zgłaszanych na etapie prac nad tym dokumentem, które nie zostały zakwalifikowane do Planu. Zadania zamieszczone na liście stanowią wstępny wykaz zamierzeń inwestycyjnych Powiatu na lata następne oraz alternatywę w przypadku zaniechania realizacji zadania inwestycyjnego pierwotnie umieszczonego w Planie lub wystąpienia w budżecie możliwości sfinansowania dodatkowych zadań.

Sporządzenie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego i Finansowego jest istotnym elementem ubiegania się o środki pomocowe, przede wszystkim z Unii Europejskiej, gdyż w przypadku wnioskowania o środki pomocowe niezbędne jest zapewnienie kwoty wkładu własnego lub wykazanie zdolności kredytowej.